

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 1 (1144) 1972 SAUSIO - JANUARY 6

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Dabarties kryžkelėse

Natūrali yra tėvų pareiga rūpintis savo vaikų augimu ne tik fiziniu, bet ir dvasiniu atžvilgiu. Lygiai natūralus yra tėvų noras natyti savo vaikus išaugusius tokiomis asmenybėmis, kokiomis buvo patys tėvai. Šioje natūralioje eigoje žmonija gyvena daugelį šimtmečių. Panašios eigos tikėjimės ir mes, pagrindinė šio šimtmečio karta, tai yra toji karta, kuri gimė šimtmečio pradžioje ir mirs šiam šimtmečiui riedant į pabaigą. Deja, kaip matome, taip nebėra. Daugeliu atveju su liūdesiu konstatuojame, kad tradicinis ryšys tarp vaikų ir tėvų yra susilpnėjęs, o kartais sumažėjęs iki mums beveik nebeprimitinio laipsnio. Kas atsitiko?

Viena pagrindinių priežasčių yra mechanizacijos atneštas naujo gyvenimo tempas. Šis tempas privertė žmogų be atodairos bėgti. Jeigu prieš Kristaus gimimą žmogus su arklio pagalba galėjo nubėgti tik 20 mylių į valandą, tai dabar sprausminių lėktuvų jis gali skristi šimtus mylių į valandą. Šis greitis ne tik susisiekime, bet ir aplamai gyvenime pakeitė jo visą gyvenimo būdą. Bėgdamas žmogus nebeturi laiko sustoti ir pagalvoti apie esminį dalyką — kur gi jis bėga. Bėgimas be aiškaus tikslo pasidarė šių dienų žmonijos nelaimė.

Kaip gi atsitiko, kad žmonija, šimtmečiais mačiusi didžiulias religines, tautines, moralines bei estetines žvaigždes, pradėjo jų lyg ir nebeamatyti? Greičiausiai tai įvyko dėlto, kad mechanizacija, labai sustiprinusi žmogaus fizinį pajėgumą, nedaug tepaspartino dvasinių galių plėtotę. Vieno šimtmečio eigoje paspartinusi žmogaus fizinį greitį kone tūkstantį kartų, ji nepadidino žmogaus pajėgumo galvoti bei spręsti didžiulias gyvenimo problemas nė šimto kartų. Ir taip žmogus bėgo ir nubėgo, palikdamas daugelį šimtmečiams jam kelių rodžusių žvaigždžių užpakalyje. Vyresnieji laimingesni tuo, kad dalį tų žvaigždžių šviesos išsaugojo savyje iš praeities. Tai jų religiniai, tautiniai ir moraliniai principai. Jau nieji, kurie nepajėgė tų spindulių iš savo tėvų perimti, liko tūžtieji.

Bet gamta tuštumas nemėgsta. Šviesai išnykstant, ateina tamsa. Sidabrinėm žvaigždėm likus nebeatomom, iš pasaulį pradeda žybtuoti raudonosios, grasinančios ugnimi ir krauju sunaikinti senąjį pasaulį ir tuo, kaip sakoma, užbaigti krikščioniškąją erą.

Tokiame pasaulyje gyvename, tokiam auga mūsų vaikai, birsta jaunimas. Ir ką gi tokiomis aplinkybėmis begalime vienas kitam palinkėti naujesiems metams? Logiškiausias linkėjimas būtų: suštokime! Tie, kuriems laimė lėmė atsinešti žvaigždžių šviesos iš praeities, puoselėkime ją ir galvinkime. Rasime tam laiką, nuotrauką jo nuo televizijos, žvejojimo, golfo, kortų ir nesuskaitomų balių bei išgėrimų. Aukokime bent ką nors kenčiančiai tautai, kenčiančiam lietuviui, dalinkimės tuo dvasiniu turtu, kurį turime, su visais, bet ypač su vaikais ir jaunimu. O tiems jaunesniems, kurie per nelaimę nepajėgė ar sąlygų neturėjo perimti ir savyje įtebti lietuviškos šviesos, linkėjimas būtų: paklausykite! Dalyvaukite nors dialoge su savaisiais. Būkite kartu, nes kitataučiai, nors ir labai garūs, lietuviškos šviesos savyje neturi ir dėlto negali jos ir jums duoti. Dažnu atveju tai yra tik tamsoje mirgančios klaidingos šviesos. A. R.

KANADOS ĮVYKIAI

PREMJERAS RUOŠIASI RINKIMAMS

Premjeras P. E. Trudeau, per Kalėdas susilaukęs pirmagimio sūnaus Justino-Pierre, jau pradeda pasiruošimus federacinio parlamento rinkimams 1972 m. CTV televizijos bendrovės transliuotame pasikalbėjime jis pareiškė vėl eisiąs į rinkimus, vadovaudamasis 1968 m. patirtimi — be jokių ypatingų pазадų rinkėjams. Pasak P. E. Trudeau, didžiausi jo vyriausybės laimėjimai yra susidorojimas su FLQ teroristais Kvebeke 1970 m. ir sėkmingas išsprendimas prez. R. Niksono mūto papildu sukeltos ekonominės krizės. Akyklesis stebėtojas gali nesutikti su tokiu P. E. Trudeau teigimu. FLQ teroristų veiklą galima buvo užgnaužti pačioje jos užuomazgoje, pasinaudojant RCMP policijos surinktais duomenimis. Tokiu atveju būtų buvę išvengta britų diplomato pagrobimo ir Kvebeko darbo ministerio nužudymo. Premjero P. E. Trudeau panaudotos priemonės teroristams sutramdyti buvo veiksmingos, bet pavėluotos. Amerikos sukelta ekonominė krizė išsprendė pats prez. R. Niksonas, nutardamas pasauliniu mastu nuvertinti savo dolerį. Nei finansų ministerio E. J. Benson, nei pagaliau paties premjero P. E. Trudeau kelionės į Vašingtoną neatnešė Kanadai reikalaus 10% mūto papildu panaikinimo. Vienintelis laimėjimu čia galima laikyti prez. R. Niksono sutikimą leisti Kanados doleriui susirasti savo vertę laisvojo rinkoje. Daugelis kitų kraštų turėjo padidinti savo piniginių vienetų vertę. Šiuo atveju Kanadai buvo padaryta išimtis. Pasikalbėjime su televizijos atstovu premjeras P. E. Trudeau pasitarė, jog rinkiminiam vajui bus pabrėžiama jo vadovaujamos liberalų partijos pažadėta parama etninėm grupėm, jų kalboms ir kultūrai, vyriausybės paramos taršai sumažinti ir nerūpinom sritim pаgеlbėti. Žinėjimui i socialinį teisingumą P. E. Trudeau laiko mokesčių re-

formą, kuri panaikins pajamų mokesčius milijonui kanadiečių ir juos sumažins šešioms milijonams.

Ekonominio Bendradarbiavimo Organizacija, kuriai priklauso Kanada, JAV, Japonija, Australija ir V. Europos 19 valstybių, prieš Kalėdas Paryžiuje paskelbė studiją apie Kanados kovą su infliacija ir nedarbu. Šios tarptautinės organizacijos ekspertų nuomone, Kanada ir 1972 m. turės apie 6,5% bedarbių, o naują infliacijos bangą gali sukelti kainų ir atlyginimų neproporcingas augimas. Studijoje teigiama, kad Kanadai gali tekti įsivesti kainų ir atlyginimų kontrolę. Šiai minčiai pritaria ir Toronto "Star" dienraštis, savo skaitytųjų primindamas Ameriką, kur dabar stengiamasi laikytis 5,5% metinio atlyginimo didinimo, kai tuo tarpu Toronto statybininkų unijos reikalauja ir gauna 20-50% atlyginimų pakėlimus.

Federacinį dovanų mokesčių Ontario provincijoje nuo 1972 m. sausio 1 d. pakeitė provincinis mokeskis. Ontario iždininko D. McKeough pranešimu, dovanų mokesčių turi mokėti ne dovanos gavėjai, bet jos davėjai. Nuo mokesčio atleidžiamos vyro dovanos žmonai ar žmonos dovanos vyrui. Vaikams ši išimtis ne taikoma. Už dovanos pirmuosius \$2000 mokeskis nemokamas. Dovanos iki šios vertės nėra apmokestinamos, tačiau jų davėjui leidžiama tokiu neapmokestinamu dovanų keliu asmenim per metus duoti tik \$10.000. Už dovaną iki \$25.000 reikės mokėti 15%. Su kiekvienu papildomu \$25.000 mokeskis didinamas mažiau 5%, kol pagaliau pasiekia 50%, kai dovanos vertė peržengia \$200.000. Dovanos labdaros organizacijom, federacijai ir provincinei vyriausybei ir toliau nebus apmokestinamos.

Dirbtinių dantų gamintojai reikalauja teisės padaryti formas ir dantis pritaikyti pacien-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Lietuvos laisvės sukilimo 30 metų sukaktį 1971 m. gruodžio 12 d. originaliai ir turiningai paminėjo Klevelando lietuviai, kur gyvena keliolika sukilimo dalyvių. Specialus komitetas, pirmininkaujamas M. A. Mikulskio, inscenizavo Bernardo Brazdžionio poemą "Vaidila Viliūnas". Nuotraukoje — Puškorius ir Petrukyte prie simbolinio žuvusio sukilėlio kapo ir Čiurlionio Ansamblio dalis

Latvis vadovavo sovietinei delegacijai

Rašo J. Kairys, mūsų bendradarbis Vakarų Vokietijoje

Seniau veikusi V. Vokietijos komunistų partija vadinosi trumpintai KPD — Kommunistische Partei Deutschlands. Dėl savo priešvalstybinės veiklos ji buvo Adenauerio laikais uždrausta. Prieš keletą metų uždraustosios vietoje įsteigta DKP — Deutsche Kommunistische Partei. Taigi, raidžių perstatymu apeitas uždraudimas ir DKP tęsia tą patį darbą viešai, kaip ir visos kitos partijos. Į jos vadovybę suėjo uždraustajai vadovų asmenys.

Iš metinio atstovų suvažiavimo, įvykusio 1971 m. lapkričio mėnesį, paaiškėjo, kad šiuo metu DKP turi 33.410 narių, veikiančių skyriuose bei grupėse. 408 partijos skyriai veikia įmonėse, 871 gyvenvietėje ir 28 universitetuose bei augstosiose mokyklose. Studentai veikia "Spartakus" vardu. Turi gausią spaudą: 326 laikraščiai įmonėse ir 235 gyvenvietėse. Visų jų tiražas siekia 650.000 egzempliorių. Spauda ir visa veikla finansuoja partija. Pvz. suvažiavimo metu jos iždė buvo 6.062.000 markių. Daug padeda Maskva ir R. Berlynas.

Pasak komunistų, didieji kapitalistai esą nepajėgia dirbančiesiems garantuoti pastovaus darbo ir tinkamo pragyvenimo lygio. Dėlto buvo reikalaujama suvalstybinti didžiąją pramonę. Darbdaviai vadinami kraugerių, dukatų edikais, šunsnuikiais ir t. t.

Kompartijos suvažiavimas padarė priekaištų socialdemokratų partijos viršinėms, esą jos mažai kuo skiriasi nuo krikščioniškos grupių CDU-CSU. Kvietė socialdemokratams dirbti kartu prieš didįjį kapitalą, prieš jo kainų ir uždarbių diktatą, prieš ultra dešiniąsias jėgas, t. y. — CDU-CSU, už ratifikavimą ir įgyvendinimą Maskvos bei Varšuvos sutarčių.

Maskvos delegacija

Dvidešimt dviejų sovietinių ir laisvų kraštų komunistai ateina į savo delegacijas, bet centrinėms fičnomis buvo Maskvos ir R. Vokietijos atstovai.

Maskvos delegaciją sudarė politbuuro narys ir centrinio komiteto kontrolės komisijos pirmininkas, 72 m. amžiaus latvis Pelšė; centrinio komiteto ir Voronežo srities pirmasis sekretorius Vorotnikovas; centrinės kontrolės komisijos ir centrinio komiteto tarptautinio skyriaus vedėjas pavaduotojas Zagladianas; centrinio komiteto tarptautinio skyriaus bendradarbis Ježovas ir kt. R. Vokietija atsuntė taip pat savo rinkinius žmones. Nekitaip buvo su Belgijai, Bulgarijai, Čekoslovakijai, Graikijai, Italijai, Lenkijai, Portugalijai, Prancūzijai, Rumunijai, Šveicarijai, Vengrijai ir kt. kraštų komunistų delegacijoms.

Kaip dovaną Maskvos delegacija atgabeno suvažiavimui Leniną biustą, o R. Vokietijos — patiesalą su jame jaustu buvusio Vokietijos komunistų vado Thaelmano atvaizdu.

Pelšė liaupsino DKP

Maskvos delegacijos Pelšė, sveikindamas suvažiavimą, sušuko: "Tegyvuoją brolišką draugystę tarp sovietinės komunistų partijos ir DKP, tegyvuoją DKP". Tuo momentu visi sustojo, pakėlė į viršų sugniaužtus kumštis ir šaukė: "družba", "družba" (draugystė). Be to, Pelšė pabrėžė, kad V. Vokietijos kompartijos dėka V. Vokietijos santykiai su komunistiniais kraštais rutuliuojasi palankia prasme, ir prikišo įtakingoms sferoms, esą jos siekia sutrukdyti Maskvos sutarties ratifikavimą bei įgyvendinimą. R. Vokietijos delegacija nusiskundė V. Vokietijai, kad ji vedanti akcija už neprisipažinimą R. Vokietijos tarptautine prasme, ir pareiškė, kad istorijos vėjas dučia į KPD būrę ir kad jai priklauso ateitis.

Pavojinga Vokietijai?

Po DKP suvažiavimo Maskvos delegacijos žmonės kelias dienas laukė DKP skyrus, racino bei drasino juos siekti savo tikslų. Nors ir toks elgesys buvo keišmas ir V. Vokietijos vidaus reikalų, bet neteko natūriai, kad vokiečiai būtų viešai reageavę.

Dabartinėmis sąlygomis V.

Vokietijai pavojus iš DKP pusės yra didelis. Žinoma, teisėtu būdu į savo rankas valdžios komunistai nepašims net ir susidėję su socialdemokratų kairiaisiais radikalais. Iki šiol jie tepravedė savo žmonių tik į 26 savivaldybes. Rinkimuose į provincijų ir federacinį parlamentą jie surinkdavo tik po kelis nuosimčius balsų. Komunistų partija nėra labai populiari V. Vokietijos darbininkų tarpe. Paimti valdžią V. Vokietijoje ji galėtų tik revoliucijos keliu. Tokiu atveju jai į pagalbą atskubėtų raudonoji armija, stovinti R. Vokietijoje ir Čekoslovakijoje, R. Vokietijos karinės jėgos su kitų komunistinių kraštų daliniais. V. Vokietijoje, atrodo, visa tai nebūtų sunku padaryti, nes platesnioji visuomenė rūpinasi pirmoje eilėje savo asmenine gerove ir į visa kita nekreipia dėmesio.

Pradėjusi flirtu su Maskva, dabartinė koalicija bei vyriausybė dar tyli apie DKP ir kitų kraštų komunistų rengiamą pragarą V. Vokietijai. Atrodo, dabartinė Bonnos vyriausybė nenori erzinti Europos komunistų centro — Maskvos, bet pavieniai parlamento atstovai kalba apie kompartijos uždraudimą. Tokių yra net ir socialdemokratų partijoje. Pasak jų, yra valstybių, kuriose komunistų partijos uždraustos, bet dėlto su Maskva jų ryšiai nenukenčia. Neatrodo, kad ši koalicija darytų ka nors šia kryptimi. Be to, kaip dauguma kitų vokiečių, taip ir ji rimai nesi tu, kad V. Vokietijos komunistų partija yra maža ir parlamente rinkimu nelaimės. Kad komunistai ateina į valdžią pirmoje eilėje apvaule, smurtu ir jėga, i tai nekreipiama dėmesio.

Nintorkas. ELTA gavo žinias, kad Sibiro kankinį Simą Kudirką neseniai anklankė io žmona Genelė. Ji paliko Simui šiltes koines ir pirštines. Norėjo pakilti vilnoni mezgini ir riebalu. Dėja Simui nebuvo leista palikti nei mezginių, nei riebalų. Ryšium su brito bandymu iš išva duoti, Simo Kudirkos vardas vėl nuskambėjo per laisvąjį pasaulį.

ATLEIDŽIA PARTIECIUS Prez. Tito pradėjo Kroatijos kompartijos valymą, atleisdamas iš pareigų tautinių nuotaikų komunistus. Valyma atlieka kroatų kompartijos naujuoju sekretoriumi išrinktas J. Vrhovec, kurio teigimu, kompartijoje vis dar yra daug tautinės ir ekonominės neoriklausomybės šalininkų. Lig šiol iš pareigų pasitraukė ar buvo atleista jau daugiau kaip 200 komunistų. Praeiusia savaitę atsisistatydino Kroatijos Karo Vėteranu Sąjungos pirm. I. Sibl. Nemažas skaičius Zagrebe demonstraciose dalyvavusių studentų susilaukė kalėjimo baus-

Pasaulio įvykiai

AMERIKA 1971 METUS UŽBAIGĖ PENKIAS DIENAS TRUKUSIU SIAURės Vietnamo bombardavimu, panaudodama 350 karo aviacijos ir laivyno lėktuvų, atlikusių kasdien apie 1.000 skrydžių. Tai buvo stipriausias ir ilgiausias S. Vietnamo bombardavimas nuo 1968 m. lapkričio 1 d., kai Vašingtonas oficialiai sustabdė orinius puolimus S. Vietname. Prez. R. Niksonas ir krašto apsaugos sekr. M. Laird apkaltino Hanojų neoficialiai priimto karinių jėgų balanso sulaužymu. Čia, matyt, turima galvoje S. Vietnamo pradėta ofensyva Laose, kur "MIG-21" naikintuvai ir priešlėktuvinė artilerija numušė keturis amerikiečių "Phantom" naikintuvus. S. Vietnamo kariuomenės daliniai baigia užimti strateginę Puodų lygumą 100 mylių atstume nuo Laoso sostinės Vientiane. Pietinėje Laoso dalyje į komunistų rankas pateko

Boloven plokščiakalnis prie Ho Chi Minh strateginio tikimo kelio. Didėjantis komunistų partizanų ir S. Vietnamo kariuomenės dalinių spaudimas yra jaučiamas ir Kambodijos sostinei Phnom Penh. Amerikiečių aviacijos pagrindinis smūgis buvo nukreiptas į S. Vietnamo aerodromus, priešlėktuvinę raketų bei patrankų bazes ir karinių reikmenų sandėlius Laoso pasienyje, kur prasideda Ho Chi Minh kelias. Kaikurie taikiniai buvo bombarduojami 80 mylių į pietus nuo S. Vietnamo sostinės Hanojaus. Bombardavimų metu Sovietų Sąjunga paskelbė naują pagalbos teikimo sutartį S. Vietnamui, kurios tikslas esąs susuprinti šio krašto apsaugą. Bombos ir taikinius S. Vietname buvo nukreiptos pirmą kartą šiam tikslui panaudotais laserio spinduliais.

TEIS NUSIKALTILIUS

Indijos užsienio reikalų ministras T. N. Kaul pranešė spaudos konferencijoje, kad naujai Bengalijos respublikai bus leista teisti ir masines gyventojų žudynes išvėlusius V. Pakistano karių ir civilių. Tokių nusikaltėlių sąrašas pirmiausia turės būti įteiktas Indijos vyriausybei. Premjerė I. Gandhi Kašmiro sostinėje Srinagare pasiūlė taiką ir draugystę V. Pakistanui, bet žadėjo gintis, jeigu V. Pakistanas vėl bandytų pradėti karą. Naujasis V. Pakistano prez. Z. A. Bhutto gyventojams pažadėjo konstituciją ir visišką demokratiją, kai sunormalės dabartinė būklė. Jis vis dar kalba apie dvilypį Pakistaną, nors R. Pakistano atsiskyrimas Bengalijos respublikos rėmuose jau yra įvykęs faktas. Tikimasi, jog greit bus Bengalijos išleistas V. Pakistane kalintas ir teistas Avamio Sąjungos vadas šeikas M. Rahmanas. Indija yra pasiruošusi įj išeikti į grupę V. Pakistano politikų naujoje Bengalijoje. Laisvę M. Rahmanui jau yra pažadėjęs V. Pakistano prez. Z. A. Bhutto. Jis suvalstybino \$200 milijonų vertės 20 stambiųjų pramonės įmonių ir jų vadovus pakeitė valdžios pareigūnais.

SUSITIKIMAS FLORIDOJE

Key Biscayne vasarvietėje prez. R. Niksonas turėjo porą dienų trukusius pokalbius su V. Vokietijos kancleriu W. Brandtu. Dėmesio centre buvo Europos reikalai ir prez. R. Niksono planuojama kelionė į Maskvą. Kancleriu W. Brandtui buvo pažadėta, kad Amerika tiesioginėmis derybomis su Sovietų Sąjunga nesumažins savo kariuomenės dalinių V. Vokietijoje. Tokios derybos galės būti vykdomos tik S. Atlanto Sąjungos vardu. W. Brandto laukia nelengvas uždavinys ratifikuoti federaciniam parlamente su Maskva ir Varšuva pasirašytas sutartis. Jam rūpėjo gauti prez. R. Niksono pritarimą šiom sutartim, kurį jis būtų galėjęs panaudoti kaip ginklą prieš opoziciją. Bonnon jis erizo su sausuko valstybės sekretoriaus W. Rogers pareiškimu, kad Amerika remia V. Vokietijos iniciatyvą santykiams gerinti su Sovietų Sąjunga.

ATLEIDŽIA PARTIECIUS

Prez. Tito pradėjo Kroatijos kompartijos valymą, atleisdamas iš pareigų tautinių nuotaikų komunistus. Valyma atlieka kroatų kompartijos naujuoju sekretoriumi išrinktas J. Vrhovec, kurio teigimu, kompartijoje vis dar yra daug tautinės ir ekonominės neoriklausomybės šalininkų. Lig šiol iš pareigų pasitraukė ar buvo atleista jau daugiau kaip 200 komunistų. Praeiusia savaitę atsisistatydino Kroatijos Karo Vėteranu Sąjungos pirm. I. Sibl. Nemažas skaičius Zagrebe demonstraciose dalyvavusių studentų susilaukė kalėjimo baus-

mės arba prarado valstybines stipendijas.

UŽDARO BAZĖ

Po ilgų derybų su Maltos kariųjų pažūrų premjeru D. Mintoffu Britanija nutarė uždaryti laivyno bazę, kuria naudojosi britų ir amerikiečių karo laivai Viduržemio jūroje. Premjeras D. Mintoff pareikalavo iš Britanijos papildomos \$10,2 milijono sumos arba bazės uždarymo iki 1972 m. sausio 1 d. Vėliau jis šią datą pratęsė iki sausio 15 d., matydamas, kad Britanija jos nesilaikys. Britanijos nutarimas uždaryti bazę susilaukė aštrios kritikos Maltos parlamente. Pasitikėjimo klausimą premjeras D. Mintoff laimėjo tik 28:27 balsų santykiu. Už naudojimąsi base Britanija Maltai kasmet mokėdavo \$13 milijonų, o įgula ir šeimos nariai Maltoje kasmet išleisdavo apie \$33,8 milijono. Maltos premjeras D. Mintoff metinį mokesčių pareikalavo padidinti iki \$78 milijonų ir šią sumą vėliau sutiko sumažinti iki \$46,8 milijono. Britanija pasiūlė \$24,7 milijono ir nutarė bazę uždaryti, kai šis pasiūlymas buvo atmetas. Pačioje bazėje ar su ja susijusius darbus turėjo apie 9.000 maltiečių, kuriems dabar teks įieškoti kitų pragyvenimo šaltinių. S. Atlanto Sąjungos laivynas Viduržemio jūroje naują bazę lengvai gali gauti Sicilijos saloje, tačiau tokiu atveju Maltoje greičiausiai bazę įsirengtų sovietų laivynas, kuris dabar neturi bazės vakarinėje Viduržemio jūros dalyje. Lieka tik viltis, kad Maltos parlamentas, matydamas finansinę grėsmę šiai salai, nuvers su Maskva flirtuojantį savo premjerą, kuris paramos tikisi gauti ir iš diktatūrinės Libijos.

GRIZO BEGLYS

Sovietų Sąjungon iš Vašingtono grįžo 1971 m. spalio 3 d. Briuselyje politinės globos prašęs sovietų prekybinės delegacijos atstovas A. Cebotarjevas, žvalgybos karininkas, turėjęs majoro laipsnį. Kadangi tokių beglių Sovietų Sąjungoje laukia mirties bausmė, tenka daryti išvadą, kad jo pabėgimas buvo KGB surežisuotas amerikiečių žvalgybai suklaidinti. Apklausinėjimo metu jis turėjo progą suteikti klaidinančių žinių ir galbūt šį tą patirti apie amerikiečių žvalgybos metodus.

NAUJA KONSTITUCIJA

Ceilono parlamento komitetas paruošė naują konstituciją, kuri šį kraštą įsijungs iš Britų Bendruomenės. Valstybine religija konstitucija pripažįsta budizmą, bet užtikrina ir kitų religijų teises. Visi įstatymai bus išversti į Ceilono gyventojų daugumos vartojamą sinhalos kalbą ir į mažumos tamiio kalbą. Pagrindinė krašto valdžia ir toliau paliekama premjerui, kuris skiria prezidentą ketveriems metams. Pirmuoju naujosios socialinės Ceilono respublikos premjeru, atrodo, bus patvirtinta dabartinė premjerė S. Bandaranaike.

GINKLAJ KARUI

Stockholmo tarptautinis institutas taikos tyrimo reikalams paskelbė studiją apie ginklų tiekimą Indijai ir Pakistanui pastarųjų 20 metų laikotarpyje. Pirmoji vieta tenka Britanijai, kuri šiem kraštams parūpino \$969 milijonų vertės ginklų. Antroje vietoje yra Sovietų Sąjunga su \$623 milijonais, III — JAV su \$362 milijonais. IV — Prancūzija su \$259 milijonais. Britanijos įsipareigojimas palaipsniui mažėjo, pastaruoju metu ją gerokai buvo pralenkusi Sovietų Sąjunga savo ginklų siuntomis Indijai. Pavėluotai pradėta teikti komunistinės Kinijos karinė parama Pakistanui neturėdai didesnės reikšmės Indijos ir Pakistano karui.

AR PRASMINGA MOTERŲ VEIKLA?

DR. O. GUSTAINIENE

Laikas nuo laiko užtinkame spaudoje pasisakymų, kad mes, lietuviai, išeivijoje turime per daug organizacijų. Aš esu linkusi šiai nuomonei pritarti. Pvz. kokią paskirti atlieka ir kokią ideologiją turi organizacijos — suvalkiečių, biržiečių, žemaičių, lietuvių, gyvenusių Anglijoje... Ar nebūtų tikslingiau energiją sunaudoti dirbant jaunimo organizacijose arba Bendruomenėje? Juk aišku, kad tų visų ir joms panašių organizacijų gyvenimas užsibaigs su vyresniąja karta.

O kaip yra su katalikių moterų organizacija? Ar ji pateisina savo egzistenciją? Ar kiekviena narė jaučia, kad mūsų veikimas yra tikrai prasmingas ir reikalingas?

Si organizacija padeda kiekvieniui ilmiš dvasios narėi tobulėti, suteikia galimybę gyventi materialiai specifines problemas, prisidėti prie parapijos gyvastinumo, dirbti šalpos darbą bei pagelbėti visur, kur reikia pagalbos lietuviškuose reikaluose.

Ypatingas uždavinys

Salia suminėtu ir jau visoms žinomų tikslų bei užmojų, turime dar vieną uždavinį, kurį vykdyti yra šventa pareiga kiekvienos lietuviškos katalikės, gyvenančios laisvajame pasaulyje. Tai pareiga uždėti ant kiekvienos pečių. Tai prašymas, tai skaudus šauksmas pavergtos sesės Lietuvoje — kalbėti už ją. Yra gautas iš Lietuvos prašymas bei įgaliojimas raštu atstovauti pavergtos tėvynės katalikė-lietuvės laisvos tautos dalyje ir viso pasaulio katalikių moterų tarpe.

Pavergtoje Lietuvoje, kaip žinote, religija yra nuožmiai persekiojama, niekinama, išjuokiama. Moterų žurnale "Tarybinė Moteris" dedami straipsniai, niekinant tikintuosius. Religija parodoma kaip didžiausia nesąmonė, dvasiškųjų ydos dirbtiniai pabrėžiamos ir net sušaržuojamos. Tačiau kas drįs priešingai nuomone pareikšti? Ten motina tyliai kenčia, matydama, kaip sistemingai, atkakliai ir kietai ateizmo bei komunizmo idėjos skiepijamos jos vaikuose nuo pat pirmųjų mokyklos skyrių ir net vaikų darželio.

I šį tikinčios motinos, nuvartotos ir katakombas, prašymą, rodo, turėtų atsiliepti kiekviena tikinti lietuvė, gyvenanti laisvajame pasaulyje. Juk tai prašymas prispaustos motinos, iš kurios yra atimta teisė auklėti savo vaikus. To nerasime jokioje kitose sistemoje, išskyrus komunistinę. Ji nuolat raginama pakilti šeimai ir eiti dirbti, o dirbančioms pagyrimų valdžia negaili.

Sovietinė moteris

Eleonora Mykolaitienė žurnale "Tarybinė Moteris" rašo, esą augštojo mokslo nesiekia tik negabios, silpnos moters, kurios nepajėgia nešti dvigubos naštos, kurios labiau moteriškos, kurios negali motinystės jausmas, kurioms užtenka mechaniško kasdieninių pareigų atlikimo. Ji teigia, kad šiem dalykams daug pastangų nei išilavinimo nereikia, nes moteris turi tam gimtųjų įgūdžių. Jos nuomone, niekur moters netyko tiek daug pavojų tapti miesčione, kaip namų aplinkoje. Čia, pasak Mykolaitienės, siaurėja interesai ir moteris kaip specialistė, kūrėja gesta. Vadinasi, negali būti kalbos ir apie asmenybės ugdymą tiek savyje, tiek vaikuose. Toliau ji rašo, kad nuolatinis susidvejinimas (šeima ir visuomeninė veikla) išvystė moterijoje nuolatinę vidinę kovą dviejų pradų — moteriškojo ir visuomeniškojo. Lietuvoje mažesnis gimtųjų skaičius esą rodo, kad moters visuomeninė veikla, išreiškimas savęs kūryboje už sei-

mos židinio ribų ima viršų.

Stai kokios mintys peršamos moteriai Lietuvoje. Nedirbanti moteris niekinama. Tikrumoje ji stumiamą iš šeimos, kad atiduotų vaikus darželiams auklėti, kad iš viso mažiau vaikų augintų, kad pati būtų daugiau ir lengviau kontroliuojama politiškai. Dirbančiai ir mitingus reikia lankyti, o augštesnę vietą užimančiai neišvengiama politinė veikla. Pvz. moteris, baigusi chemiją prieš antrąją rusų okupaciją, kaip labai gabi buvo pakviesta vokiečių okupacijos metu į universitetą asistente. Atėjus rusams, buvo verčiama šalia tiesioginių paskaitų "šviesti" studentus politiškai. Po keleto mėnesių ji buvo pašalinta už persilpną politinį studentų mokymą. Šis epizodėlis parodo, kad daugelis dirbančiųjų yra verčiami įsitraukti į komunistinį veikimą.

Daugelis moterų Lietuvoje nelanko bažnyčios todėl, kad nori išlaikyti darbovietėje ar gauti geresnę darbą.

Tarptautiniame gyvenime

Tad kiekviena iš mūsų esame prašomos padėti nešti religinio persekiojimo našta tikinčios moters Lietuvoje. Kiekviena turime kalbėti už ją, nes ji neturi žodžio laisvės.

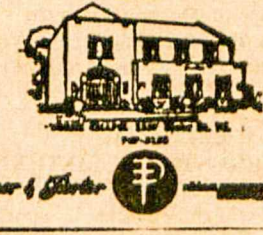
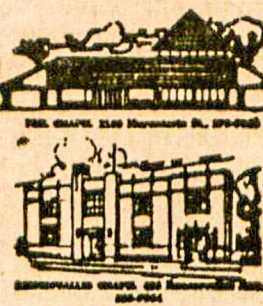
Esame narės pasaulinės katalikių moterų unijos. Birutė Venckuvienė Europoje, Aldona Janacienė Amerikoje palaiko ryšius su įvairių kraštų katalikių moterų organizacijų atstovėmis. Būtų gera, kad pasauliniuose kongresuose dalyvautų ir daugiau lietuvių. Sekantis toks kongresas įvyks 1972 m. Ispanijoje. Tos, kurios planuoja išvažiuoti atostogų kur nors toliau, tenųvyksta Ispanijon kongreso metu. O ar nebūtų įspūdinga, jeigu nuvažiuotų atstovauti pvz. 3000 Kanadoje organizuotų lietuvių moterų.

"Visų šalių proletarai, vienykitės" — šaukia komunistai visame pasaulyje ir savo propagandinį darbą dirba be atvangos. Komunistui atremti neužtenka vien asmeninio nusistatymo. Reikia organizuoti ir stiprius vienetus. Kas nieko gero nedaro, tas ruošia dirvą piktam. Užtenka geriešiams nieko neveikti, ir blogis paims viršų.

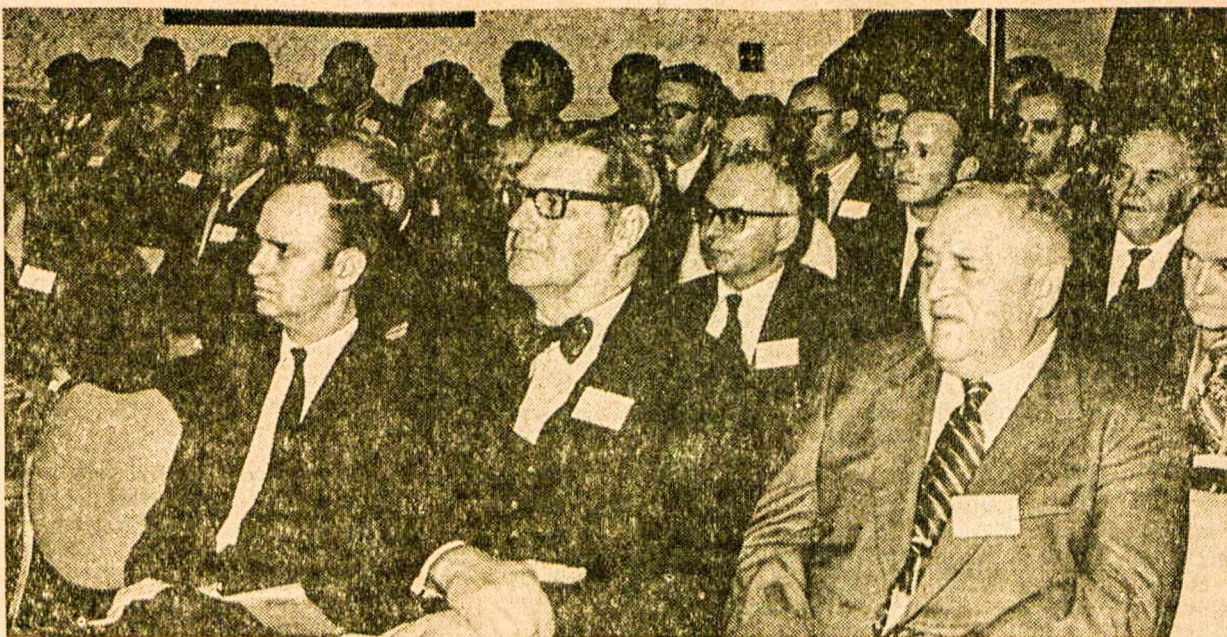
Katalikių moterų organizacija yra viena iš madaugelio, kuri turi galimybę reikštis net tarptautinėje plotmėje. Užtai ji yra ypatingai reikšminga.

Sutinku su žymiojo prasmės filosofo Franklio teigimu, kad tikrasis gyvenimo džiaugsmas atsiranda atlikus uždavinį, pareigą, atradus gyvenime misiją. Mūsų organizacijos idealai ir pareiga Lietuvoje kenčiančiai sesei duoda mums misiją. Pirmimke ją, kad patirtume tą tikrąjį džiaugsmą.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjų komiteto X posėdyje, kuris įvyko Čikagoje 1971 m. gruodžio 11 d., dalyvavo ir kanadiečių atstovai. Nuotraukoje matyti (kairėje): B. Čeponkus, kongresinės stovyklavietės techninio paruošimo pakomisės pirm., G. Breichmanas, KLB jaunimo sekijos pirm. Nuotr. V. Zalatoriaus

Politinį studijų savaitgalį, kurį surengė JAV LB centro valdyba, buvo gausus dalyviais ir įdomus temomis. Jis įvyko Filadelfijoje 1971 m. gruodžio 11 ir 12 d. d. Išskirtinio dalyvių dėmesio susilaukė JAV Valstybės Departamento pareigūno Doyle V. Martin dalyvavimas ir jo kalba: "JAV pažiūra į Pabaltijo valstybių okupaciją". Kalba ir atsakymai į dalyvių paklausimus užtruko daugiau nei valandą laiko. Nuotraukoje — dalis studijų savaitgalio dalyvių. Pirmoje eilėje iš kairės: JAV Valstybės Departamento pareigūnas Doyle V. Martin, konsulas Anicetas Siutis ir dr. Petras Vileišis

Jauna mokytoja vyrų gimnazijoje

Keli atsiminimai iš mokytojos jaunų dienų Lietuvoje

ONA SAULAITIENE

Norėjau būti kalbų mokytoja. Kai gimnazijos draugės išvyko į Kauną studijuoti, liejau karčias ašaras, nes dėl sunkių sąlygų man tai buvo neprieinama. Pagaliau apsiėmiau privačiai mokyti mergaites visą priešpietį iš antros-trečios klasės dalykų ir nutariau pati įieškoti būdų pasiekti tikslą.

Tuo metu jau buvau apsiėmusi mokytį ne prancūzų, bet anglų ir vokiečių kalbas, nes paaiškėjo, kad jos buvo reikalingesnės mokyklose. Ypač man rūpėjo anglų kalba.

Išgirdusi mano problemą viena ponija, kurios motina buvo anglė, pasiūlė drauge su manimi mokytis — ne mane mokytį, jį pabrėžė, bet drauge su manim studijuoti anglų gramatiką, literatūrą ir istoriją, nes ji pati seniai bebuvu laikiusi panašias knygas rankose.

Taip ir prasidėjo intensyvi anglų kalbos studijos. Atsimenu, bandžiau kasdien išmokti apie 60 naujų žodžių ir posakių, kasdien stengiausi daugiau skaityti ir beveik pažodžiui atsiminti įvairius tekstus, nes laisvai kalbėti dar jokiu būdu nesisekė.

Per Kalėdas atsitiktinai gavau Anglų Kalbos Instituto Rygoje programą. Motinos ir malonių draugų Rygoje padedama, rudėnį pradejau studijuoti po labai gerai išlaikytų egzaminų.

Lėšų pragyventi buvo mažai, apsirėngimas menkas: jei ne geri draugai, kuriems aš rūpėjau, būtų buvę beveik neįmanoma studijuoti. Bet užsidėjimas buvo didelis. Tiesiog apsvaigdavau ir turėdavau užsimerkti iš laimės pagalvojusi, kad tikrai kada nors mokysiu berniukus ir mergaites anglų kalbos.

Baigusi mokslus Rygoje ir papildžiusi juos vasaros kursais Londone, gavau mokytojos vietą Šiaulių vyrų ir suaugusių gimnazijose.

Laimingi ir baisūs buvo pirmieji metai. Laimingi, nes galėjau savo svajones praktiškai pritaikyti, baisūs, nes reikėjo stovėti ant savo kojų, pvz. kad ir suaugusių gimnazijos aštuntokų klaseje, kur vienas iš dar išvažiuokite pirmajame suole! turėjo ūsus!

Įėjau į klasę, pamaciau ūsus ir išsigandau. Žiūrių ir mokinių sąrašą klasės knygoje ir nieko nematau. Tik širdis baisiai plakė, ir raidės šokinėja prieš akis... O čia kažkas jau pradeda šnabždėti. Pražūtis! Neišsilaukys pirmoje pamokoje, ir viskas pralaimėta. Tad greičiau, daryk ką nors!

Prisiverčiau skaityti sąrašą ir pažvelgti į klasę. Aprimtu ir pereinu prie savo plano papasakoti neilgą dalykėlių angliškai, padiskutuoti turinį su mokiniais ir po to liepti jiems viską raštu apasakoti.

Rodas, sekasi gerai: pasakoju vaikščiodama klaseje, kad būtų gyviau, ir jau be baimės seku į mane tyliai žiūrinčius veidus, tik kai imu klausyti klausimus, niekas nekelia rankos. Nustembu, kartojau klausimus kitais žodžiais — vistik tyla. Pagaliau vienas mokyns atsistoja ir sako:

— Buvo smagu klausytis, bet mes nieko nesuprantame. Paaiškėjo, kad buvęs mokytojas kalbėjo amerikietišku akcentu, o aš — britišku. Be to, klasė niekad nėra šiusi panašius apasakojimus.

Pereinu prie gramatikos. Pradedu nuo pažymimųjų žodžių arba rodikliu, kaip tada buvo įprasta sakyti. Čia vieni siūlo vieną, kiti du, o treči net tris rodiklius.

Taip aiškėjo, kad turime smarkiai dirbti ir paruošti medžiagos baigiamiesiems egzaminams. Turime svarbų tikslą, kurį gale metu pasiekime kad ir nelabai prašmatniai, bet garbingai.

Kitais metais VIII klasėje tu-

rėjau žydų gimnazijos direktorių, siekusi išgyti gimnazijos atestatą valstybinėje gimnazijoje. Žmogus buvo kultūringas ir labai malonus, už mane beveik dvigubai vyresnis. Jis puikiai mokėjo vokiškai, o aš klase, be anglų, mokiau vokiečių kalbos.

Esu tikra, kad mano dėstymas turėjo daug netobulumų, bet mano seniausias mokyns niekuomet neišdavė, kad ką nors pastebi, niekuomet manęs nekompromitavo kitų akyse, nors jam tai būtų lengva buvę daryti. Neparodė jis ir jokios minos tą baisyti man dieną, kurios niekad nepamiršiu.

Ruošėmės skaityti "Hermann und Dorothea". Norėjau klasę supažindinti su Goethės biografija. Namie tai dienai pasiruošiau kalbėti apie jo jaunystę — tik tiek. Viskas praėjo laimainigai, ir jau buvau beeminanti namo, kai direktorius mane sustabdė koridoriuje ir paprašė pavaiduoti neatėjusį kolegą VIII klaseje.

Visa nutirpau: neturėdama patyrimo, įsivaizdavau, kad būtinai turėsiu tęsti pasakojimą apie Goetę, o nebuvausi pasiruošusi. Neatėjo į klasę užsiimti kuo nors kitu, kas visiems būtų buvę sveika, bet puoliau į pamoką: kalbėjau apie poetą-rašytoją tokiu augštu stiliumi, kad tik vienas žmogus klaseje mane galėjo suprasti. O tas nė nesumirškėjo. Kai pamoka pasibaigė, jaučiausi visiškai išsivokėjusi, bet šį tą išmokusi.

Atsimenu kitą kartą, kai tai pati aštuntoji klasė po mano pamokos buvo netikėtai paleista namo. Visi jau rengėsi drabužinėje, kai sužinojau apie tai. Tuojau nuėjau ir sušaukiau visus atgal į klasę maldai sukalbėti. Ir nustumu: niekas nespriešino. Sukalbėjau "Ačiū Tau, Viešpatie, už mokslą ir už visas suteiktas gėrybes, kuris gyveny ir viešpatui per amžių amžius. Amen.", išsiskirstėme namo.

Vyrų gimnazijoje buvau jauniausia mokytoja tuo laiku ir, prisipažįstu, žilų matematikos mokytojų truputį bijojau. Jie buvo mandagūs, bet visada jaučiau, kad jų akyse kalbos matematikai niekuomet negalėjo prilygti. Gaila, kad man neatėjo į galvą papasakoti, jog matematikos mokytojas gimnazijoje man turėjo didžiausios įtakos: jo sušalvėdymas, teisingas griežtumas ir didelis tvarkingumas, kurio pats laikėsi ir reikalavo iš savo mokinių, tapo man pavyzdžiu. To idealo visuomet siekiau.

Pirmąją mokytojų žiemą įvyko vienas atmintinas dalykas: mokiniams rūpėjo mano garbė. Čiuožykloje sutikau naują pažįstamą. Porą kartų apskukome ratą, kai pastebėjau, kad būrelis mokinių mane stebi. Tuojau pagalvojau, kad kur nors susitelpia arba kojine suplyšo. Tada du berniukai mane mandagiai sustabdė ir paklausė, ar galėtu su manimi pakalbėti. Paėjome į šalį, ir mane išpėjo, kad esą ponas, su kuriuo čiuožiau, nerimtas. To aš, naujai atvykusi, negalėjusi žinoti. Padėjau juo už įspėjimą ir pažadėjau juo pasi- naudoti. (Koks gi buvo to pono nerimtumtas? Jis domėjosi keilium panelėm. Berniukų akyse tai buvo neleistinas elgesys).

Atsimenu ir kitą atsitikimą, kai mokiniai eynė mano garbę. Traukiniu važiuotė ir ekskursiją. Su keliais septintokais stovėjau prie lango koridoriuje, kai kiek išėjęs žmogus, eidamas oro šali, nedarė kažkokio pastabos ir pastūmė mane. Bematant pora mokinių dingo, o kitoje stovytje pamatiau traukinio naldavą išlydint išėjęsi ir stoties naldavą ir perduodant jį kitam

PAGRĮSTOS VILTYS AR MIRAŽAI?

AL. GIMANTAS

Tiek Kanadoje, tiek ir Jungtinėse Valstybėse mažumų grupėse su neslepia džiaugsmu gvidenamos lyg ir naujos galimybės sulaukti iš federacinės valdžios materialinės paramos ir paskatinimo savajai tautinei veiklai plėsti. Kalbama apie paramą gimtųjų kalbų studijoms, kultūrinių reikalų plėtoje.

Bent iki šiol, retai tesusilaukus ryškesnės ir konkretesnės paramos tautybių veiklai skatinti, kiekviena žinutė iš Otavos ir Vašingtono buvo sutinkama su nemažu pasitenkinimu ir pakiliu.

Vieni mano, kad su tuo prasidės naujas ir gausus tautinės plėtotės judėjimas, gal net iki šiol negirdėtas ir nejaustas suklestėjimas. Kodėl ne? Juk iki šiol vienas didžiausių bendrosios veiklos stabdžių buvo lėšų trūkumas. Kiekviena tautinė grupė galėjo planuoti ir dirbti tik savųjų išteklių rėmuose.

Ir štai dabar, lyg mana iš dangaus platybių, šiuo atveju iš kanadiečių ir amerikiečių sostinių — materialinė parama. Įstatymų leidėjai staiga tapo suprantantais ir duosniais... Visų tautinių grupių viltys didėja — tikimasi kažko itin palankaus ir grandiozinio. Besidžiaugiant dar burnoje neturima mana, gal reikėtų kiek blaiviau pažvelgti į visą tą reikala. Pavyzdžiui, JAV-ėse jau beveik aišku, kad vargiai

finansinės paramos galės susilaukti mūsų šeštadieninės mokyklos. Toliau, besigilinant į kaikada dviprasmiškai išskaitomas detales, matyti sudėtingame komplekse labai daug neaiškių ir galimų keleriopų interpretacijų. Antra, jei ateis kuri finansinė parama, ji bus lydimi ne tik kontrolės, bet ir aiškių nurodymų, kaip, kur, kada ir kodėl. Labai galimas dalykas, kad valdinių įstaigų interesai ir norai nebūtinai sutaps su vienu ar kitų grupių užsimojimais ir planais. Turbūt viena yra tikra, kad tiek Kanadai, tiek ir JAV-ėms pirmoje eilėje rūpi ne atskirų tautybių aspiracijų reikimas, bet greitesnis ir visuotinesnis visų mažumų suliejimas naujon vienon tautybėn, nors oficialiai tai neigiama. Šis motyvas neretai išskyla privačių pokalbių metu su įvairiais valstybininkais, planotojais, vykdytojais. Finansinė parama, jei pagaliau ir ateis, bus savų tikslų bei aiškių kontrolės siekianti. Esant apskurdimams, gal bus galima atlikti ir tai, ko valdiniai planai nenumatė, o tautybių veiklai tai gali būti itin svarbu ar net gyvybinės reikšmės. Kanada pirmiausia myli kanadiečius, Amerika — amerikiečius, tik paskiau seks, sakykime, lietuviai, latviai, estai... Parama turbūt vienu ar kitu būdu ateis, bet iš jos nauda norės turėti tik tie, kurie žada atidaryti savo piniginę.

1971 m. baigusieji Pedagoginį Lituanistikos Institutą Čikagoje pažymėjimų įteikimo iškilnėje. Penktas iš kairės — Rimas Černius, lietuviškojo švietimo premijos \$500 laimėtojas Nuotr. V. Noreikos

Kanados leidyklos Amerikos kišenė

Kanados didžiosios knygų leidyklos daugiausia yra užsienio knygų leidyklų skyriai arba jų remiamos. Ši būklė dar pablogėjo paskutiniais metais, kai užsienio bendrovės nupirko dvi seniausias Kanados leidyklas — Musson's ir Ryerson.

Bendrovių leidyklų skyriai, parduodami savo ar jų pagrindinės bendrovės išleistas knygas, siekia pelno. Didžiosios knygų leidyklos skelbia, kad jos negali gauti pelno iš knygų, jei nepadidėja bent 5000 egzempliorių. Toks parduotų knygų skaičius padengia tik leidyklos ir skelbi- mųjų išlaidas. Virš to skaičiaus parduodamos knygos sudaro beveik gryną pelną. Tokiu būdu didžiosios leidyklos užsienyje Kanados leidyklas paverčia tik savo išleistų ir gerai parduodamų knygų pardavėjom, kurios padaro gerą pelną. Tos bendrovės dėlto ir kliudo Kanados leidykloms leisti knygas, nes leidyba pareikalauja daug darbo, bet ne užtikrina pelno.

Kanados pagalbinės užsienio bendrovių leidyklos išleidžia ir kanadiškų knygų, kad užtikrintų savo vardą kaip Kanados imonės. Leidyklos nesistengia išleisti daug tokių knygų ir rūpinasi, kad jos būtų parduodamos pelningai. Dėlto nauji rašytojai nėra laukiami.

Zymus Kanados poetas ir romanistas Earle Birney neseniai pasisakė prieš Kanados knygų leidybą, kuri yra dominuojama užsienio firmų (daugiausia JAV). Jis tvirtino: "Viena pagrindinių priežasčių, kurios varžo Kanados literatūrą, yra ta, kad Amerikos firmos kontroliuoja Kanados knygų leidybą. Tai apgailėtinas Kanados literatūros žlugimas, nes aš tikiu ir į mažos valstybės kultūrinio balso vertę. Ji taip pat praturtina visą literatūrą."

Birney, buvęs Britų Kolumbijos ir Toronto universiteto profesorius, ypač rūpinasi, kad labai gausiai plaukia į Kanadą JAV mokyklų vadovėliai ir kitos knygos. Vadovėliai gali būti iš-

leisti Kanadoje su mažais pakeitimais, kad atrodytų kanadiškais, bet savo turiniu jie lieka amerikietiški. Taip yra dėlto, kad daugelis didžiųjų leidyklų yra amerikiečių nuosavybėje, o Kanados švietimo vadovai yra spaudžiami pirkti amerikietiškas knygas.

Pasak profesoriaus Birney, daugelyje Kanados universitetų literatūros kursas yra dėstomas remiantis beveik tik Amerikos rašytojų darbais, o Kanados rašytojai ignoruojami. Viešose mokyklose galioja taisyklė, o ne išimtis — naudotis amerikiečių vadovėliais.

Vyriausybės pastangos išlaikyti McClelland ir Stewart leidyklas, kad nepatektų amerikiečių nuosavybėn, rodo, kad Kanados vyriausybės atstovai panūdą saugoti savo kultūrą. Vyriausybė galėtų imtis ir kitų priemonių, pavyzdžiui — pareikalauti, kad Kanados viešosios bibliotekos pirktų knygas tik iš Kanados knygų leidyklų, nes tie pinigai yra mokesčių mokesčių. Daug viešųjų bibliotekų perka knygas tiesiai iš JAV leidyklų, nes taip yra pigiau. Taip pat daro ir daugelis viešųjų mokyklų, kurios naudoja mokesčių pinigų.

Niekas nesiekia atsakyti J. A. V. knygų, bet jei jos būtų perkamos iš Kanados leidyklų, kanadiečių rašytojų darbai būtų bent svarstomi. Turėtų būti reikalaujama, kad Kanados mokyklų vadovybės vartotų tik Kanadoje išleistus vadovėlius. Sunku rasti kita valstybė pasaulyje, kur mokyklos naudotųsi kitos valstybės mokyklų knygomis.

Kanados leidėjai ir rašytojai kenčia, nes JAV knygos plačiai parduodamos Kanadoje, o kanadiečių knygos neturi laisvo kelio į JAV. JAV V-biu autorių teisių įstatymai neleidžia Kanados leidykloms pardavinėti knygas JA V-se, jei jų autoriai yra amerikiečiai. JAV įstatymai varžo Kanados leidinių pardavimą didesniais kiekiais JA V-se.

Canadian Scene

ASTRO TRAVEL SERVICE

2198 Bloor St. West • Telefonas 766-1118
Toronto 9, Ontario •

Pigios kelionės po visą pasaulį. Informacijai teirautis:
— Mrs. Vera Vasara, tel. 766-1118 —

BUENOS AIRES: nuo lapkričio 27 iki gruodžio 17 - \$330.00

• Sutvarkome dokumentus giminių imigracijai arba ilgam vizitui •

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

GARAŽAS VILNIUJE

B. Lenarto pranešimu "Tiesoje", iki 1972 m. pabaigos Vilniaus Naujinių mikrorajone, Dūkų ir Aerodromo gatvių kampe, tikimasi užbaigti aštuoniolaukščių garažų statybą. Jame bus vietos 750 automobilių, bet vilniečiai iš jo neturės tiesioginės naudos, nes šis pastatas priglaus tik miesto taksistų automobilius. Pirmuosiose dviejuose aukštuose bus techninio aptarnavimo, remonto ir sandėlių patalpos. Kitos šešis aukštus užpildys taksiai. Garažų projektą yra paruošę kauniečiai, vadovaujami vyr. inž. V. Poškienės. Panašų garažą taksistams numatoma pastatyti ir Kaune. Privatių automobilių savininkams Kaune ir Vilniuje juos ir toliau teks laikyti miestų gatvėse. Valdžios lėšomis statomų daugiabučių namų planuotojai dar nė negalvoja apie vietą automobiliams priglausti.

ESPERANTININKŲ KLUBAS

Prieš ketverius metus Klaipėdoje buvo įsteigtas esperantininkų klubas, vadovaujamas inž. A. Vizgirdo. Klubas narių artimesnį ryšius turi su Vengrijos Debreco ir R. Vokietijos Rostoko miestų esperantininkais, susirašinėja su šios kalbos mėgėjais ir kituose pasaulio kraštuose. Klaipėdiečių esperantininkų veiklą nušviečia miesto kultūros rūmuose surengta paroda "Esperanto — tautos ir draugystės kalba". Klubas pastangų dėka buvo įsteigtas Klaipėdos liaudies universiteto esperanto kalbos fakultetas. Esperanto kalba taipgi yra įtraukta į Klaipėdos keturių vidurinių mokyklų programą. Klaipėdoje yra daugiau kaip 400 esperantininkų, baigusiu šios kalbos kursus.

KĖDAINŲ ORAS

Kėdainiečiai Z. Tamašauskienė, J. Butkutė, V. Sakalauskas ir J. Dambrauskienė "Komjaunimo Tiesos" 1971 m. 240 nr. maldausia tyro oro: "Mūsų mieste labai teršiamas oras chemijos kombinato, biochemijos gamyklos dūmais, nemalonus kvapas veržiasi iš valymo įrenginių. 22-23 valandą mieste pasklinda tokia smarvė, jog reikia uždaryti ne tik duris, langus, bet ir plyšius kamštyti. Ir taip kiekviena miela vakara, klauara naktį. Kada mes pagaliau kvėpuosime švari, nesuterštu oru?"

MOTERŲ MUZEJUS

Seną klotį etnografinių muziejum paverė Aldonos Morkinienės vadovaujama Utenos rajono "Dubysos" kolchozo moterų taryba. Šioje klotyje žadavėnių kaime, ant augšto Paileikniškio ežero kranto, moterys sutelkė daug įdomių rodninių — senovinių skryninių, stalų, rankšluosčių, verpimo ratelių, namie austą srafiną, medinių piestų, kuriose kadaise buvo grūdai grūdai. Pastatūs krosnį, klotyje-muzejuje bus organizuojami kirpimo ir siuvimo kursai, pokalbiai apie vaikų auklėjimą, sodybų puošimą.

MOKINIŲ ELGESYS

Mokinių elgesys Lietuvos bendrojo lavinimo vidurinės mokyklos lig šiol būdavo įvertinamas tradicijomis penketukais, ketvertukais, trejetukais ir dvejetukais, o nuo šių mokslo metų įvesta žodinė vertinimo norma: pavyzdingas, patenkinamas, nepatenkinamas. Žemesniųjų klasių mokinių elgesį įvertina jų mokytojai, aukštesniųjų — klasės vadovai, atsižvelgdami į mokytojų ir visu-

meninių organizacijų nuomonę "Tiesos" 1971 m. 278 nr. šį klausimą nagrinėja Vilniaus A. Vienuolio vidurinės mokyklos direktorius Vladas Motiejūnas, patardamas pavyzdingo elgesio nepadaryti kažkokia mokiniams neprieinama augstuma. V. Motiejūnas cituoja instrukciją: "Elgesio pažymis "pavyzdingas" išrašomas mokiniams, kurie labai uoliai mokosi, ypač aktyviai dalyvauja visuomeniniame klase bei mokyklos gyvenime ir visuomenei naudingame darbe, pavyzdinčiai elgiasi mokykloje, namie ir gatvėje, tiksliai vykdo "Mokinių taisykles". Pažymis "pavyzdingas" turi būti rašomas tik tai daliai mokinių, kurių elgesys gali būti pavyzdžiu kitiems mokiniams..." Iš instrukcijos atrodo, jog pažymį "pavyzdingas" nulemia ne tik geras mokymasis, drausmė, bet ir dalyvavimas visuomeninėje veikloje, kuria turėtų suprastama komjaunimo organizacija. Pats V. Motiejūnas labiau pabrėžia esminius dalykus — mokymąsi ir drausmę. Pažymį "patenkinamas" jis siūlo rašyti męgstantiems patinčianti, paisdykauti, bet nesunkiai patenkinami mokiniams. Užkietėjusieji neįkeltaudami ir tinginiai turėtų būti įvertinami pažymiu "nepatenkinamas". V. Motiejūno nuomone, apie tokius mokinius reikėtų painformuoti vadovus tu įstaigų, kuriose dirba jų tėvai, kad juos darbo draugai privestų skirti didesnį dėmesį vaikų auklėjimui.

JAUNIMAS IR MUZIKA

Pasvalio vidurinėje mokykloje buvo prarasta 15 klausimų anketa apie muziką, atskleidžianti dabartinio Lietuvos jaunimo muzikinius polinkius. Anketa "Komjaunimo Tiesos" 1971 m. 244 nr. apibendrina Pasvalio vidurinės mokyklos abiturientas V. Biskulio. Jis rašo: "Į antrąją klausimą, "Kokią muziką laikai nuostabiausią?", susilaukta daugiausia tokių atsakymų: "estradinė"... Būta ir originaliešnių skonių. Alfredas pasisakė esąs "senovinių viduramžių madrigalų ir apskritai tu laikų muzikos" gerbėjas. Leonas labiausiai vertinas bigbita, dėl to, kad tai savotiška mūsų laikų jaunimo "simfoninė muzika", kuri nedaug kuo skiriasi nuo "tikrosios" simfoninės muzikos (štai kai reikią aklą melė vienai muzikos rūšiai!). O Judita "nuostabiausia ir galingiausia" ta muzika, kurios ji... nesupranta. "Nemėgstu tokios, nes verčia galvoti", — tokia daugelio atsakysiuju nuomonė. (...) Į klausimą "Kokią ansamblių (operos teatro, orkestra ir t.t.) pasikvėstum koncertuoti ir Pasvali, jei išsipildytų kiekvienas tavo noras?" visi atsakė panašiai — kurią nors užsienio bigbito ar pop grupę. Vienintelis Gytis tik prisiminė Milano La Skala. Taigi simfoninė muzika kalčiausia tuo, jog ji — per daug rimta ir per daug sunki — ji bei reikalauja vargina, versdama... galvoti. Keista, skaudu ir pikta. Juk net ir aritmetikos uždavinys, kurį išspręsti bei didelių pastangų, neteikia tikro malonumo. Jis paprasčiausiai nėra pats geriausias uždavinys. Gal ir nelabai vykusį šį parolė, tačiau tokia ji man atėjo į galvą, kai varčiau draugų prirašytus lapelius. Buvo, tiesa, ten ir nuosirdžių komplimentų rimtai muzikai (Linda, Arūnas, Birutė), visi be išimties pasirodė esą dideli lietuvių liaudies muzikos gerbėjai, visi išvardino daug jos privalumų ir savybių..." V. Kst.

LONDON, ONT.

KALEDŲ EGLUTĖ šiemet surengta šeštadieninės mokyklos bendromis mokinių ir mokytojų pastangomis. Atidaromajį žodį tarė mokyklos vedėjas L. Eimantas. Klebonas kun. B. Pacevičius ir apyl. pirm. J. Butkus taip pat pasidžiaugė gražiu būriu priaugusių jaunimo. Mokinių choras pagiedojė kalėdinių giesmių, atstūto sk. mokiniai atliko vaidinimėlį "Tikroji eglutė", pažadėdami daugiau nebesikinti gyvų eglučių, jauniejį šokėjai pašoko Kalvelį ir Klumpakojį, vyr. skautės suvadino jų pačių paruoštą vaidinimėlį "Pirmoji Kalėdų naktis", o antro, ketvirtio, penktos sk. mokiniai ir kairurie kitų skyrių mokiniai, pasisiūle prisidėti prie programos, — padėklamavo, paskambino pianinu, pagrojo akordeonu arba parodė, kaip mikiškai apie pirštus galima sukoti paradinę lazdetę. Senelis vaikų pasirodymu buvo patenkinamas ir visus mažuosius apdovanojo kalėdinėmis dovanėlėmis. Baigiamajame žody-

WINNIPEG, MAN.

A.A. VIKTORIJA ŠMAIZIENĖ mirė 1971 m. gruodžio 25 d. Sv. Bonifacio ligoninėje, būdama 64 m. amžiaus. Jos atskyrimas Kaledų dieną nuilindino winipegiečius. Savo laikų ji aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje, bendradarbiavo spaudoje, rašė eilėraščius vaikams, pedagoginio turinio apybraižas, aktualius straipsnius įvairiais klausimais. Bene daugiausia ji rašė "T. Žiburiuose", pasirašinėdama Leonintos Rimvydaitės slapyvardė. Teilsisi ramybėje!

A.A. A. BAREISIS mirė 1971 m. gruodžio 19 d. Kaledų EGLUTĖ vaikams buvo surengta 1971 m. gruodžio 26 d. klebono kun. J. Bertšiaus iniciatyva. Ji buvo skelbta bažnyčioje ir biuletenyje, paskirtos premijos geriausiai pasirodžiusiems vaikams lietuviškoje programoje. Tikėjome, kad tai bus didelis paskatinimas jaunimui. Deja,

je mokyklos vedėjas pabrėžė, kad mokinių dalyvavimas tokiose programose padeda jiems greičiau išmokti lietuviškai kalbėti ir giedoti. Jis padėjo katalikių moterų Londono skyriui, L. L. Lėšų Telkimo skyriui už stambias aukas ir visiem kitiem, prisidėjusiem mažesnėmis aukomis. Iš surinktų lėšų surengta ši eglutė ir visiems mokyklos mokiniams užsakyta vaikų žurnaliukas "Eglutė". Tikrai girtinas nutarimas. Tai paskatins vaikučius pradėti domėtis lietuviška spauda. Eglutės parengimas baigtas bendromis valsiėmis.

KUN. B. PACEVICIUS, L. L. Siluvos parapijos klebonas, po kelionės Prancūzijoje ir Šventojoje Zemėje buvo suneagalavęs, bet dabar jau baigia sveikti ir yra tiek sustiprėjęs, kad gali atnašauti Mišias ir atlikti kitas bažnytnines apeigas. Londono lietuvių yra dėkingi kun. Paulauskui, padavusiam kleboną jo išvykimo metu. D. E.

L. K. Mindaugo šaulių kuopos nariai Montrealyje už nuopelnus Lietuvai ir šaulių sąjungai apdovanooti 1971 m. lapkričio 27 d. atitinkamais žymenimis; iš kairės į dešinę: St. Reutas — šaulių žvaigždės ordinu, V. Sušinskas — šaulių žvaigždės medaliu, Aug. Mylė — šaulių žvaigždės medaliu. Žymenis prisegė svečias iš Čikagos gen. M. Reklaitis

HAMILTON

BENDRUOMENES V A L D Y B O S rengtam N. Metų sutikimo vakarui laimės statuluks padovanėjo šie duosnūs mūsų verslininkai: B. Kronas "Kronas Realty Ltd.", Alf. Patamasis "Barton Courts" apartamentai ir Ant. Dirsė, Alf. Pilipavičius "Mooshead House" viešbutis. Bendruomenės jiems sirdingai dėkoja.

BERNELIŲ MISIOS 12 v. naktį A. V. bažnyčioje buvo atnašautos su tradiciniu iškilmingumu. Dalyviu buvo pilna bažnyčia, kurie po pamaldų klebono buvo pakviesti į Jaunimo Centro salę pasivaikinti. Žmonės tokį vakarą, neseniai palikę Kūčių stalus, nelabai begalėjo pasinaudoti vaišingumu, bet buvo įdomu dar susieiti krūvon ir pasidalyti švenčių linkėjimais.

SIMO KUDIRKOS išvaduoti skrido buvęs Burlingtono miesto planuotojas ir augštas Kanados United Church pareigūnas L. Milne, bet Helsinkyje buvo suimtas. Tai įvykių placiai aprašė "The Spectator" savo prieškalėdiniam numerį.

G. BREICHMANIENĖ, PL. Bendruomenės pakviesta, antra Kalėdų dieną išskrido į Braziliją, Sao Paulo miestą, kur ji p. Amerikos liet. tautinių šokių mokytojams dėstys 24 savaitę pasitobulinimo kursuose. Tai daroma ryšium su ateinančią vasarą Čikagoje rengiama tautinių šokių švente, kuriai ji pati vadovauja.

SIDABRINIS VEDYBŲ SUKAKTIS antra Kalėdų dieną paminėjo dvi šeimos. M. Ant. Garkūnai savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį paminėjo pas save surengtu pokyliu, o L. D. Stukus po pamaldų choristai pasikvietė į salę, įteikė jiems rožę, dovaną ir sugiedojo "Ilgiausių metų". Taip pat "Ilgiausių metų" buvo sugiedota choristės St. Samus, tą dieną minėjusiai savo gimtadienį.

P. PLEINYS IR ST. KACINSKAS Kalėdų šventoms išskrido į šiltesnį kraštą — Meksiką. Ten jie ketina atostogauti tris savaites. Nebe pirmą sykį žiemos atostogų praleisti į Meksiką išskrido ir J. L. Valevičiai.

DORIS IR PETRAS STUOKOS su dukrole Dana automobiliu išvyko į Floridą. Jie įsigijo priekabą, kurioje yra visi namų patogumai. Planuoja ten daugiau pasivaikinti ir per 4 sa-

Advokatas
EUGENIUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"			
830 Main St. East, tel. 544-7125			
Darbo valandos:	Mokame už:		
pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.	depozitus	5%	
antradieniais 10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas	6%	
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.	už vienu metų terminuotus indėlius	6½%	
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.	ir virš \$10.000 — 3 metams 7%		
penktadieniais 10 — 7 v.vak.	Duodame:		
šeštadieniais 9 — 12 v.p.p.	asmenines paskolas iš	10%	
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais	nekiln. turto paskolas iš	8½%	
šeštadieniais "Talka" uždaryta.			

Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardavome "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.800.000.

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028
ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVMS
Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

SVEŽIA MĖSA — DESROS — SKANUMYNAI
R. Denninger Limited
284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113
Hamilton — Ontario Nemokamos autoaiškės

OTTAWA, ONT.

KALEDŲ EGLUTĖ. Mokyklos tėvų komitetas suruošė vaikūčiams šventę gruodžio 19, sekmadienį. Dalyvių susirinko, palyginti, daug; atsilankė ir draugų nelietuvių su savo vaikūčiais. Programoje dalyvavo visi mokyklos vaikūčiai. Pradžioje buvo atliktas A. Paškevičienės vieno veiksmo, trijų paveikslų muzikinis vaidelis "Kalėdų išvakarėse". Čia mūsų mažiesiems buvo progos kalbėti, deklamuoti, dainuoti, šokti, visa tai palydint pianinu. Muzika — Danguolės Zalatoritės. Šiam veikalėly pavaizduoti vaikų pasauliui artimi Kalėdų nuotaikos kupini pergyvenimai. Dalyvauja: kalėdinių žaislų meistras, lėlės, miško žvereliai, Kalėdų Senelis su savo palydovais nykštukai. Po vaidinimo savus sugebėjimus muzikoje parodė Romas Pavilionis, pagrojęs gitara, ir Jonas Valiulis — akordeonu.

SKAITYMO KONKURSAS, vykęs mūsų mokykloje ištisus metus, pasibaigė. Šios vaikų šventės programoje buvo įjungtas konkurso laimėtojų dovanų įteikimas.

Mokyklos vedėja A. Paškevičienė, padariusi trumpą įvadą, pakvietė vyresniųjų skyriaus mokytoją P. Ancevičienę premijuoti savo klases laimėtojus. Pirmoji vieta jos klasėje teko Romui Pavilioniui, antroji — Pauliui Mitalui ir trečioji — Edvardui Pavilioniui. Jaunesniųjų skyriaus mokytoja A. Paškevičienė savuosius taip įvertino: pirmoji vieta — Vidai Balševičiutei, antroji — Jonui Valiuliui ir trečioji — Ritai Jurkutei. Visi pirmųjų trijų vietų laimėtojai gavo vertingenes dovanėles, o visi likusieji už uolų dalyvavimą konkurse buvo taip pat atžymėti — gavo kuklesnes dovanėles, lietuviškus suvenyrus.

MOSŲ MOKYKLA buvo įsteigta 1951 m. gegužės 12 d. Per šiuos 20 metų ji buvo dukart nustočius veikti, bet ir vėl atgijo. Siemet nusistatyta duoti jai vardą, nes per pastaruosius kelerius metus ji įrodė esanti to verta. Mokyklos tėvų komitetas ir mokyklos vadovybė, apylinkės v-bai pritarus, nutarė pavadinti ją "Dr. Vinco Kudirkos Otavos šeštadienine mokykla". Šį nutarimą viešai suiejoje paskaitė A. Paškevičius, buvęs apylinkės v-bos pirmininku, įteigiant.

PASIKEITĖ apylinkės valdybos sudėtis: vietoj išvykusio Montrealin — naujon tarnybos vieton iždininko p. Ptaišnos apylinkės v-ba kooptavo toms pareigoms Danguolę Zalatoritę.

NUSISTATYTA mūsų mokykla "krikštytų" progą įrašdynti į Lietuvos Fondo narius. L. F. įgaliojimo tam tikslui surengtas vėjus iškilnių dieną buvo baigtas. Sueigos metu įvyko dovanų paskirstymas parėmusiems tą vaju. Pr. Baltuonio skulptūra "Pingvinai" teko Marijai Macevičiutei, A. Tamošaitienės grafika — P. Basčiui, Vytauto Trečioko alejonių paveiksias — Marijai Macevičiutei, lietuviškus suvenyras — Dariaus Girėno testamentas — V. Plečiūčiui, knyga "Lithuanians in Canada" — Raimundui Trečiokui.

TUREJOME SVEČIĄ kun. St. Kulbį, SJ, iš Montrealio. Apylinkės v-ba pasikvietė jį specialiai mūsų iškilnėms. Tą dieną Assumption parapijos bažnyčioje buvo klausoma išpažinčių lietuviškai. Jis atlaikė Mišias ir pasakė pamokslą.

KALEDINIŲ SVEIKINIMŲ vietoj per L. Fondo įgaliojimą šiai apylinkei, be jau skelbtų asmenų, lietuvių Fondui paskauko dar šie tautiečiai: p. p. Fiderliar iš Deep River, Palilioniai iš Kingstono, Smidta, Mitalai, Pavilioniai ir Valiuliai iš Otavos. Iš viso gauta \$903. Šios aukos yra skiriamos padidinti bendrajam Otavos lietuvių įnaui, kuriam atstovauja apylinkės valdyba. Šių metų vienam iš aukotojų burtų keliu teko A. Tamošaitienės kūriny grafika "Raštų simboliai". Tais laimingaisiais tapo p. Kubiliai iš Otavos.

DR. VINCO KUDIRKOS šeštadieninė mokykla darbą pradeda sausio 8, šeštadienį.

Albinas Vilniškis

St. Catharines, Ont.

KANADOS L. V. S. RAMOVES St. Catharines skyriaus v-ba surengė prieškalėdinį "kalakutų šaudymą". Gruodžio 11 d. 10 val. ryto ramovėnai rinkosi į įkūniko Bieliūno namus išbandyti savo laimės. Šaudymo varžybos vyko ekipomis ir individualiai. Dalyvavo 40 šaulių, 8 ekipos. Daugiausia taškų surinko ir kalakutų laimėjo A. Sukys 2, Zoasinas 2, Vaitkus 1, Gegeckas 1, Z. Jokubonis 1. Ceporinis 1. Individualiniam šaudyme daugiausia taškų surinko Vaitkus ir laimėjo prizą.

DALYVAVĖ KARIŲ OMENES šventės minėjime pastebėjo, kad vienas įspūdingiausių programos momentų buvo inscenizuotas Simo Kudirkos teismas Vilniuje. Beveik visi žiūrovai nesulaikė ašarų, kai Simas Kudirka, suklupęs, sukaustytas rečiau, prašė teisėjus Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

1972 m. sausio 9 d. šaukiamas St. Catharines - Niagara Falls ramovėnų skyriaus narių metinis susirinkimas. Bus renkama nauja valdyba. A. S.

City Driving School

Prįpažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Raigės šia mokykla gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinis ir automatinis automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

POLITINIŲ STUDIJŲ DIENOS J. A. V. LB centro valdybos iniciatyva buvo surengtos 1971 m. gruodžio 11-12 d.d. Filadelfijoje, Sheraton viešbutyje. Įvadinį žodį tarė JAV LB centro valdybos vicepirmininkas visuomeniniam reikalams Algimantas Gečys, vienas pagrindinių šio sumanymo iniciatorių, oficialų studijų dienų atidarymą atliko JAV LB centro valdybos pirm. Vytautas Volertas, invokacija sukalbėjo kun. K. Pugevičius. Studijų dienų pirmininku buvo pakviestas Arvydas Barzdukas iš Vašingtono, sekretorium — visą eilą magnetofono juoston įrašęs radio programos vedėjas H. Savickas. Pranešimą "Lietuvos klausimas Jungtinės Tautos" padarė Rezoliucijų Komiteto pirm. Leonardas Valiukas, "Pekingo-Maskvos santykių įtaka Lietuvos klausimui" — Algimantas P. Gureckas. Dr. Zenonas Rekašius vadovavo simpoziumui "Pavergtųjų tautų įtaka Sovietų Sąjungos politikai ir visuomenės politinių nuotaikų vystymuisi", kuriame dalyvavo trys profesorai — amerikietis dr. William R. Kintner, armėnų kilmės dr. Vernon V. Aspaturian ir dr. Vytautas S. Vardys. Sovietologas dr. T. Remeikis nušvietė išelvisjio politinio darbo kryptį. Bene didžiausio dėmesio sulaukė pranešimas "JAV pažiūra ir Pabaltijio valstybių okupacija", padarytas JAV valstybės departamento R. Europos reikalų skyriaus direktoriaus pavaduotojo Doyle Martin. V. Alseika "Draugo" 1971 m. gruodžio 21 d. laidoje rašo: "Valstybės departamento pareigūno Doyle Martin pareiškimai, liečią Lietuvą ar Baltijos valstybes, žinoma, kėlė nemažą dėmesį. Jo kai kurios mintys ras atgarsio, pvz. tai, kad JAV pasisako už Lietuvos teisę į laisvą apsisprendimą (bet ne už nepriklausomybę), ar tai, kad tik tauta Lietuvoje gali daryti sprendimą. Pagaliau jo neigiamas požiūris į Valiuko bei jo komiteto pastangomis kongrese priimtą rezoliuciją dėl mūsų bylos kėlimo J. Tautose..." Politinių studijų dienos buvo užbaigtos dr. B. Nemicko paskaita apie Sovietų Sąjungos peršamą Europos saugumo konferenciją ir Lietuvos bylą. Iš viso studijų dienosose buvo 14 pranešimų, įskaitant 3 amerikiečius. Du trečdaliai pranešėjų buvo jaunesniosios ir jaunosios kartos žmonės. Susilaukta apie 90 dalyvių iš Kalifornijos, Bostono, Niujorko, Baltimorės, Hartfordo, Klevelando ir New Haven.

"PRINCE GEORGES COUNTY NEWS" laikraštis 1971 m. gruodžio 14 d. paskelbė ilgą savo žurnalistas Phyllis O'Neill rašinį "Lanham Lithuanians seek liberation for countrymen" apie lietuvių vaikų pastangas įteikti Simui Kudirkai kalėdinę dovanėlę per Sovietų Sąjungos ambasada Vašingtone. P. O'Neill savo straipsnyje cituoja išvykio į Vašingtoną su dviem dukrelėmis dalyvavusį dr. Joną D. Genį, profesoraijanantį Marylando universitete. Skaitytojams primenamas ne tik S. Kudirka, bet ir Vytautas Simokaitis su žmona Gražina, už religijos mokymą kalėti nuteistas Dubingij klebonas kun. A. Šeškevičius. Lietuviuku dovanėlės ir petijcijos sovietų ambasada nepriėmė. P. O'Neill taipgi rašo, kad Lanhame veikia šeštadieninė lietuvių mokykla, kurioje mažieji lietuviai mokosi savo tėvų kalbos, lietuvių tautos istorijos ir kultūros.

J. VALIUKO REZOLIUCIJŲ KOMITETUI priklausantis žurnalistas Ralph de Toledano, turintis savo nuolatine skiltį daugiau 100 laikraščių puslapiuose, parashė straipsnį "Imperialism, Soviet - Style", pateikdamas plačias citatas JAV delegacijos nario Jungtinės Tautos ir kongreso atstovo E. J. Derwinski pasakytos kalbos R. de Toledano rašinį baigia savo pastaba: "Sovietam, žinoma, labai nepatinka tokie žodžiai. Jeigu būtų daugiau tokių drasių amerikiečių, kaip Ed. Derwinski, būtų pažadinta pasaulio sąžinė, kuri sovietus priverstų laikytis bent dalinio žmoniškumo."

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ JAUNIMAS 1972 m. sausio 6-9 d. rengia studijų savaitę ir sporto žaidynes Villa Elisa vasarvietėje, Buenos Aires provincijoje. Numatoma turėti bendrą pasitarimą jaunimo kongreso Čikagoje reikalais, sachmątininkų, futbolininkų ir krepšininkų rungtynes, padainuoti lietuviškų dainų ir pašokti tautiniu šokių. Rimtesnei daliai atstovaus paskaitos: "Lietuvių tautinis atsparumas nuo viduramžių laikų", "Politinė nepriklausomybės laikų apžvalga", "Lietuvių papročių reikšmė", "Lietuviai Argentinoje ir visame laisvajame pasaulyje".

BUENOS AIRES DIENRAŠTIS "La Prensa" 1971 m. gruodžio 5 d. laidoje pranešė skaitytojams, kad Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba yra pasluntusi specialius laiškus prezidentui, užsienio ir vidaus reikalų ministeriams, pradžiam netaikyti lietuviams 1966 m. kovo 23 d. priimto potvarkio, pagal kurį jų gimimo vieta dokumentuose žymima kaip Sovietų Sąjunga — Lietuva arba tiesiog Sovietų Sąjunga. Šis potvarkis liečia asmens liudijimus ir Argentinos pasus. Taryba reikalauja, kad jų gimtasis kraštas dokumentuose būtų vadinamas ispanų kalba Lituanía. "Argentinos lietuvių Balso" pranešimu, laivo vire-

jas Juozas Skebederis Buenos Aires mieste jau 1914 m. savo dokumentuose išsikovavo Lituanía įrašą, nors tada Lietuva buvo okupuota carinės Rusijos.

AUKSO MEDALĖ už rašto darbą apie policijos pareigas bei veiklą Iaimėjo Buenos Aires pradinės mokyklos Della de Alvarez mokinė Ona Mosiejukaitė, Jono ir Bronės Mosiejukų dukra.

Australija

ATEITININKAI SENDRAUGIAI Adelaidėje kasmet rengia jau tradiciniu tapusį literatūros, dainos ir muzikos vakarą. Lietuvių Katalikų Centro salėje 1971 m. lapkričio 6 d. įvykęs vakaras buvo jau keturiolikasis šios rūšies metinis renginys. Pranas Pusdešris, pradėdamas programą, priminė amžinybės išsklavusį Pulgį Andrių, nuolatinių literatūrinių vakarų dalyvį. Dali programos atliko vietiniai literatai: savo eilėraščius skaitė Pr. Pusdešris, feljetonus — Viktoras Butkus ir Leonas Pakalnis, o buvęs Kauno radiofono rež. Juozas Gučius improvizavo specialiai šiam vakarui sukurta "Mirazis iš Lietuvos senovės". Programą papildė Adelaidės negalėjusių atvykti lietuvių laiški apie kūrinių ir jų kūrinių —Aldonos Prizgintaitės, Juozo Mikšto, Marijos Slavėnienės ir Marijos Malakūnienės eilėraščių, Agnės Lukšytės novelė "Ateina vaikas nuo kalnų". Šiu rašytojų laiškus ir kūrinius skaitė J. Venslovavičius, L. Pakalnis, dr. A. Stepanas, R. Kubiliūtis ir V. Baltutis. Fotografijos menininko Vytauto Vosylius skaidrėse užfiksavo autorių veidai šiospyjos vakaro dalyviams scenoje įrengtame ekrane. Muzikinei programos daliai atstovavo pianistas R. Kubiliūtis atlikta Beethoveno "Pathetique" sonata ir A. Urnevičienės vadovaujamas moterų kvartetas "Nemuno dukros", kurį, be pačios vadovės, sudaro B. Budrienė, A. Kaminskiene ir J. Juclienė. "Nemuno dukros" savo pasirodymui buvo pasirinkusios L. Andriulo dainas "Tu prisimink", "Plaukia Nemunėlis", A. Bražinskio kompozicijas "Vakaro daina", "Nemunėlis", A. Raudonikio — "Ar žinai?". Virs programos buvo atlikta polkos ritmo "Vakaruška". Vakaro rengėjas ir programos dalyvius sveikino Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos pirm. J. Petraltis. Baigminį žodį sendraugų vardu tarė Pr. Pusdešris. Sekančią dieną ALK Federacijos pirm. J. Petraltis padarė pranešimą apie rengiamą federacijos suvažiavimą Melbourne, o "Tėviškės Aidų" vyr. red. kun. Pr. Vaseris papasakojo savo išspūdžius iš Šv. Žemės, iliustracijai panaudodamas spalvotas skaidres.

Kipras

BROLIS JERONIMAS PETRAUSKIS, OFM, darbuojasi Sv. Kryžiaus bažnyčioje Kipro salos sostinėje Nikosijoje. Šis misijonierius anksčiau yra dirbęs Sirijoje. Už pagalbą Nikosijoje viešėjusiam Jeruzalės patirarchui J. Petrauskis, OFM, buvo apdovanotas Kristaus Karsto bažnyčios aukštinu medaliu.

Vokietija

PROF. STASIO SALKASKIO trisdešimtas mirties metines Muncheno lietuviai paminėjo 1971 m. gruodžio 4-5 d. Vokietijoje gyvenantys ateitininkai sendraugiai šeštadienį surengė akademinę minėjimo dalį, pradėta pirm. dr. J. Norkaičiu tartu žodžiu. Iš sveičarijos atvykęs prof. dr. Juozas Eretas kalbėjo tema "Salkauskis bei legendos". Maloni staigmena buvo Muncheno operoje dainuojančios Kanados lietuvių sol. Lilijos Sukytės rengėjams suteiktą meninė pasipirsis. Ji padainavo J. Gruodžio, K. V. Banaičio, Vl. Jakubėno, V. Klovos, S. Gailevičiaus kompozicijų ir G. Puccini operų arčių. Akompanavo pianistas W. Schmidt. Sekmadienį koncelebracines Mišias Sv. Jokūbo bažnyčioje atnašavo vysk. A. Deksnys, kun. dr. P. Celičius, kun. B. Liubinas ir kun. V. Damijonaitis. Pamokslą sakė vysk. A. Deksnys.

SESELĖ MARIJA ANTANINA — LIUDVIKA MASLAUSKAITE mirė 1971 m. lapkričio 27 d. Ji gimė 1912 m. kovo

"Dainava" ir jos "Sidabrinė diena"

Svečio įspūdžiai iš operetės spektaklio Čikagoje

Jau pats faktas, kad visi bilietai buvo išparduoti ir operetės "Sidabrinė diena" abu spektaklius ir dar buvo norinčių juos gauti, liudija, jog operetė susidomėjimas buvo labai didelis. Žiūrovų susilaukta ne tik iš Čikagos, bet ir iš tolimesnių Amerikos ir netgi Kanados vietovių. Audringi plojimai reiškė jų pasitenkinimą.

Niekas iš salės neišėjo nusivylęs, nors vienas kitas ir manė, kad kai kurios operetės vietos yra taisytinios. Pvz. įvadas buvo perskurdus, pernūrius ir neatioki tolesnės, puošnūme paskendusios operetės eigos. Žiūrovas nebuvo paruoštas nuotaikingai operetei. Solisto pastatymo prieš tamsią uždangą buvo galima išvengti. Modernios salės uždangų iš viso nebūti. Perligi užtamsinimai nutraukdavo žiūrovo dėmesį. Pritamsinimas prieš paskutinę sceną buvo labiau vykęs. Pagaliau svečiai gali rinktis ir šviesų neužgesinūs — taip daug gražiau ir įspūdingiau. Ne tas pats kambarys? Žiūrovas pirmiausia sėka veiksmą ir grožį scenoje. Pagalvojus gal galima surasti ir geresnę išeitį. Visa kita gali būti vertinama tik gerai arba labai gerai.

Siužetas — šių dienų lietuviškos veiklos aktualijos: vyrų vėrimasis užimti kuo daugiausia pirmininko kėdžių, o žmonų — liguistas noras laimėti lenktynes gerbėjų skaičiumi, apsiirngimu, ištaigingumu ir t. t. Libreto autorius A. Kairys sugebėjo pasiimti temą labai vykusiai išrutulioti, pajavirindamas pašnekesius gausiais humoristiniais išsireikimais. Daiktas gyvas intriguojantis, dalykus iškreipiantis pokštais. Nuobodžiauti niekam neteko — laikas labai greitai prabėgo... visai salei garsiai kvatojantis.

Kompozitoriaus Br. Budriūno muzika veikalą žymiai praturtinę, išskeldama ir neilinių lietuvių pastatymų plotmę. Tiesa, pro jį vietų klausytojas pasijuto kaip operoje, o ne operetėje, bet tai nepakenkė nei operetės vienišumui, nei grožiui. Klausytojas

per visą veikalą jautėsi esąs lietuviškos operetėje. Tai neginčytinas kompozitoriaus nuopelnas. Lietuviškos melodijos buvo taip mielios išieivio širdžiai. Kai kurios jų ir plačiojoje visuomenėje taps labai populiariomis, nuolat dainuojamomis. Kompozitoriui pavyko pasiekti operetės reikalingo lengvumo bei žaislingumo ir išvengti pigumo, kuris kartais pasitaiko besiekiant muzikos nuotaikingumo.

Nelengvas uždavinys buvo dirigentui P. Armonui ir meninij derinį suvesti solistus, chorą ir mažai repetavusį 22 amerikiečių simfoninį orkestrą. Turint galvoje darbo sąlygas, jam tai gana gerai pavyko.

Pagrindiniai vaidmenys teko solistams A. Grigui, D. Kučėnėnei, M. Morkienėi, R. Mastienėi, J. Salnienėi, V. Radžiui (Radys, ne Radzius), J. Savrimui ir A. Gelažiui. Paprastai sakoma, kad solistai yra blogi aktoriai. Šis pastatymas tokią taisyklę paneigė — jų vaidyba buvo pasižėrėtiną, o pats jų parinkimas rolemis labai vykęs. Meniškas dalyvių scenoje sugrupavimas, jų išsireikškimų ir žodžių tinkamas užkcentavimas ir visa kita režisūrinė dalis yra nuopelnas veikalui režisorės Z. Kevalaitės. Visockienės ir jos asistentų.

Jaunimo Centro studentų ansamblio šokėjai, tinkamai paruošti L. Brazdienės, šoko ne tik lengvai, bet ir stilingai. Daugelio dūmiskiai atkreipė ypąc P. Armono pukeis paruoštas "Dainavos" ansamblio choras, kurio dainos nuskambėjo ne tik galinčiai, bet ir labai darniai. Balsai pajėgūs, labai gerai išlyginti. Ypaci pasakytina apie moteris. "Dainava" dar sykį pasirodė kaip labai pajėgus meno vietas, su kuriuo nedaug chorų ir ansamblių gali lygintis. Gerai balsinei medžiagai, be abejonės, atėjo į talką patyrusių dirigentų mokykla ir pačių choristų didelis dainavimo stažas — 10, 20 ar net 26 metai!

Dail. motyvais lietuviškais liudies daugvilos sukurto dekoracijos "Sidabrinė diena" įriki-

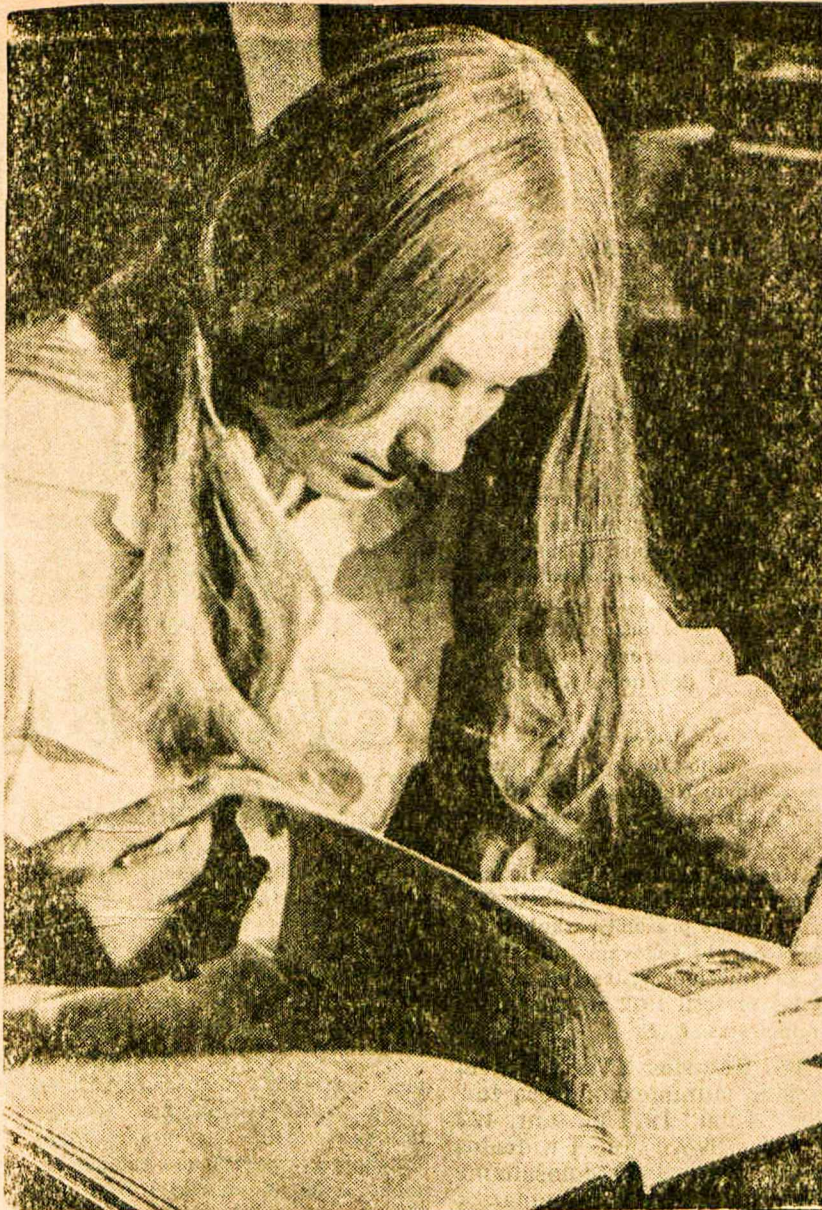
vo į puošnų pastatymų eilę. Jos ir labai praktiškos: negausios, bet tinka keliu kambarių apstatymui, pakeičiamos per minutę, nes yra ant ratukų. Geras C. Ručkuišos apšvietimas.

Minėtiems vadovams savo įnašu atėjo į talką: chormiesteris A. Gečas, akompanizatorė M. Mondeikaitė-Kutis, režisorės padėjėjai P. Beinoras ir J. Ilčiukas.

Jeį įieskotume kritikos, tai didžiausias priekaištas darytinas ne veikalui, bet pačiam "Dainavos" dvidešimtpenkmečio minėjimui. Buvo tikėtasi, kad "Dainavos" pasirinkta "Sidabrinė diena" palies paties ansamblio veiklą, jos charakteringus momentus. Šios veiklos būtų užtekę operetės libretui parašyti. Siužeto dėmesio centre betgi buvo aštuoniolikos organizacijų pirmininko vedybų sidabrinė suktaktis. Į ansamblio suktaktinių spektaklių susirinko dainos mėgėjai, ir jie norėjo girdėti daugiau dainos ir mažiau dialogų. Per šią šventę norėjosi matyti ansamblio dėmesio centre, o iš tikrųjų labai mažai teko juo grožėtis, nes jis didžiąją veikalą dalį buvo užkulsiuose...

Pats veikalas, kaip minėjau, daugeliu atžvilgių vykęs ir labai įdomus. Tai liudijo ir gausios gėlės, spektaklio pabaigoje įteiktos solistams, vadovams ir daugiau kaip 25 metus išdainavusiems dainaviečiams — E. Krasauskėnei, A. Smilgai ir A. Stočkui.

Šią operetę turėtų pamatyti kuo daugiausia lietuvių kolonijū, nes ji įdomi ir charakteringa šių dienų mūsų veiklai. Būtų labai gera, jei ir Torontas galėtų operetės kolektyvą pas save atkviesti. Tiesa, prisiminimas oterkuro turėto n u o s t o l i o nevieną gąsdina, bet, reikia manyti, su operete to neatsitiktų. Mat, opera eiliniam šių dienų žmogui jau yra perrimtas dalykas — jis nori lengvesnės muzikos ir progos pasijuokti, o "Sidabrinė diena" kaip tik visa tai ir turi. Į operetę atvyktų nemaža žmonių ir iš Toronto apylinkių. Gavėnios metas — tinkamiausias tam laikas. DN.

Jauna studentė gilinasi į Lietuvos istoriją: Lietuvos praeitis yra ir mano praeitis. Nuotr. S. Dabkaus

ATSIUSTA PAMINĖTI

Juozas Kralikauskas, V A I Š V I L K A S. Romanas. Išleido Lietuviškos Knogos Klubas. Čikaga 1971 m., 234 psl. Aplanas — dail. Zitės Sodeikienės. Kaina \$4.50.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo kalendorius 1972 m. Mėnesinis, su nuplėšiamais lapeliais. Kalendoriaus lentelėje akcentuojami jaunimo metai, šūkis: "Lietuvių tautos ateitis — jaunimo darbas ir širdis!" Idėta spalvota tautinių šokių

grupės nuotrauka, daryta 1971 m. etninių grupių karavano metu prie Priskėlimo parapijos. Kalendoriaus leidėjo adresas: 999 College St., Toronto 4, Ont., Canada.

Aidai nr. 8, 1971 m. spalio. Mėnesinis kultūros žurnalas, redaguojamas dr. J. Girniaus, leidžiamas Tėvų pranciskų, gaunamas pas administratorių T. B. Ramanauską, OFM, 680 Bushway Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, USA.

beliko, išėjo į sunkvežimį pajieškot daugiau.

— Iš kur? — vešlius antakius augstyn pakėlęs nutęsė Dauda. — Kaip čia dabar pasakysiu iš kur. Jis visada tokius pat kalbinius nesiojo, kaip ir mes visi. Pats savo avis augino, pas tą patį kailiadirbį kailius dirbo, pas tą patį siuvėją siuvo. Man nė į galvą nebūtų atėję, kad jis svetimais kailiniais apšivilkęs vaikščiotų. Neumanas nusikvatojo.

— O man atėjo. Ir tamsta negi šio vakaro nieko negirdėjau. Matėte, motina ko aukštelininką nepavirtu pamačiusi, kad Abromas tebėra gyvas.

— O mums jis visa laiką buvo gyvas. Mes irgi turime ausis, — greitai atvertė Neumanas. — Seniai įieskojau, bet vis išsisukdavo, slidus kaip ungurys. Ir dabar būtų išsispyręs verstį pamiškėj stovintį biragą. Išjieskojom eiguilo trobas, iškrietas pagirinius ūkininkus. Nė vienas neišėjo, nei girdėjus. O mes žinojom, kad vakarėjo keliu, bet pamatė avatžuojant vežimą, pasuko į šoną ir dingo eglėnely. Tada mano akys užkliuvo į pamiškėj stovintį biragą. "Lįsk lauk!" — susukau. Nieko. Paleidau kelis šūvus.

"Išlįsk!" — sakau. — Mes žinom, kad čia lindi. Nieko, nė krust. "Verskit biragą" — sakau vyrams. — "Ka tu dabar užsimanei," — įsiterpė Helmutas. — "Ar nematai, kad sniegas kūliais pradeda verst. Dar porą valandų, ir Kalėdas turėsime praleisti tuose miškuose." "Ar tai įsakymas, pone Slegeri?" — klausiu. Aš pažįstu poną Helmutą. Nors jis neseniai pas mus, bet spėjau pažinti: seniem policijos vyram be reikalo jis nemėgsta įsakinėti, nes mes, seni vilkai, kartais reikala uoste užuodiam. "Įsakymas?" — dar kartą pakartoju, bet jis tik numojo ranka ir pradėjo trypti sniegą. Vadinasi, daryk kaip nori. Vyrai tuoj nuvertė biragą ir ištraukė žydą su rudais kailiniais. Rudi kailiniai irgi gera priedanga. Kam ateis į galvą, kad žydą rudus kailinius nešiotų. Bet jis man pasakys. Ligi šiol nepasakė, bet kas parsiavesiu, pasakys ir kas tuos kailinius davė.

— Dėl kitko, pone Neumanai, tai nežinau, — įsiterpė senasis Dauda, — bet dėl kailinių tai nevertik. Tie kailiniai tikrai jo. — O iš kur pažįsti, kad jo? — su staigiu įtarimu balse patirė Dauda. — Ir tas, kurį aš žinojau, — netikėtai tarpdury atsirado Petras su dviem konjako bonkom. — Gali ir nepadėti. Bet kam palikti nepasakytus įvkius, kurie turėtų būti pasakyti. Aš iuk dar nerai atsikmenų marą paties nugarą. (Bus daugiau)

(Tęsinys iš praėto numerio)

— Šių namų šeimininkės vardu kvieči sėstis prie stalo. Poną Slegeriį prašau čia, poną Neumaną čia, o visi kiti žinote savo vietas: Be to, ponas Slegeri, namų šeimininkė prašo, kad leistum ir jūsų kailiniui kartu sėsti. Ka su juo veiksite, kai išvažiuosite, tai jūsų reikalas, bet dabar esate visi tu namų svečiai, ir ji nori visus priimti pagal savo išgales. Ir čia, ponas Slegeri, žodžiai ne mano, bet tos paprastos kaimo moters, kuri apgailestauja nemokanti vokiškai ir negalinti pati pasakyti.

— Tegu sėda. Tegu, — greitai atsakė Slegeris, net nepažiūrėjęs į Neumaną, kuris galvą palenkęs žaidė su šakute.

— Prašom, Abromai, glauskis, — pakvietė Daidienė lietuviškai.

Martynas skubiai pilstė stiklėlius, Abromas pakilęs prišitiniavo prie stalo ir prisėdė šalia vaiku, senasis Dauda atsistojo, plačiai persižegnojo ir sukalbėjo malda. Sustoję ir vokiečiai. Kai pradėjo dalintis plotkelėmis, po trumpo paaiškinimo, kokia viso to reikšmė, juodu irgi įsijungė. Laužė su visais, tik abu pralenkė Abromą, bet ne trukdė kitiems su juo dalintis. Po kelių taurelių ir vieno kito patiekalo, abu ėmė viską girti. Tokie vaikai jie niekur nėra ragavę. Ir kaip čia esą, kad ne galima gauti net geriausiose restoranuose. Ir jie nekaltai apie užsienį, bet kad ir čia, Lietuvoje, nesą.

— Net ir Kaune nei Metropolys, nei nei Pienoceno nieko panašaus nėra, — įterpė Slegeris. Tai Martynui kėlė dilgterėjus: jeigu jau jis taip Kaune susivokių, tai gali susivokti ir kauniečiuose.

Tuštėjant indams ir bonkomis, nuotaika nuosiūdėjo, ne tik Martynui, bet ir visiem kitiem lindingo galvon mintis, jog bus galima susikalbėti dėl Abromo.

Po vakarienės visi susisupietė prie eglutės. Čia abu vokiečiai ypatingai nustebo, kai tarp kitų dovanų ir jiedviem atsirado po dailiai surišta konjako bonką. — Labai gaila, kad mes taip netikėtai ir tokiom sąlygom čia patekom, — nedrąsiai prašė Slegeris. — Mes tikrai nenuspėjom tokių dovanų, ir mums sarmata, kad nieko iš savo pusės neturim. Net vaikam. Bet prižadų, ju neužmiršiu. Kai sniegas nustos siusti, tyčia pas jus atvažiuosiu. Ko norėtumėt, kad jums atvečiau?

Valkai vokiškai nesuprato. Motina persakė lietuviškai, o Martynas susižibėdėjo, kad parrašytų žydo. Vaikai ėmė kient, vienas kitą kumšėti, i ausis vienas kitam šnibžėti, pasitū penkerių metų žibutė par-

Ilustracijos dail. ALF. DOCIAUS

dė pirštų į Abromą ir pasakė: — Atiduokit mums ji.

— Ka ji sako? — paklausė abu iš karto.

— Prašo, kad atiduotumėt jiems žydą, — greitai išvertė Martynas.

— Žydą? — beveik sušuko Neumanas.

— Ka jūs veiksite su žydu? — mėgino labiau į juokų pusę nuvesti Slegeris.

— Zaisim, — rimtai atsakė mergytė, o aštuonmetis Romukas dar pridėjo:

— Su rogutėm mus pavėžins. Ir sniego senį padės pastatyti.

— Tokį didelį. Mes didelio negalim pastatyti, — paaiškino žibutė.

Slegeris pasižiūrėjo į Neumaną, lyg jau ryžtųsi į tokį žaidimą, bet tas suspaudė lūpas ir buvo bekylas nuo kėdės. Martynas, čia pat šalia sėdėjęs, palietė pirštais rankovę ir pradėjo šneketi. Vokietis vis susilaikė. Visiem lengviau pasidarė, nes prieš valandėlę atrodė, kad jis pašoks ir visų akyse pradės daužyti Abromą. Rūta tuojau atsirado su stiklinaitėmis konjako.

— Patogiai, — sakė. — Anos mažižytės, tik prie stalo.

— Prosit, — pakėlė Slegeris, pakėlė visi ir ėmė girksnoti, tik Neumanas iš karto nugėrė pusę, žaidė su stikline ir prisimerkęs žiūrėjo į vaikus, o Martynas tęsė:

— Ir sakyk tu man, kad ir vaikai šių dienų. Nieko nepadarysi — karas. Jei mane, kai buvau vaikas, būtų taip paklausęs, tikriausiai būčiau paprašęs roguti. Žinai, tokių su geležinėm pavažom. Medinių tai patys iš lentgalių susikaldavom. Bet kas iš jų — nekaustytos, neslysta. O gal ir pačiužu. Gal greičiausiai ir būčiau prašęs tikrog geležinių pačiužu. Kai matydavom miesčioniukus su jom čiužiant, seilė varvėdavo. O dabar: duok jiems žydą. Aišku, nukankintų senį. Į rogutes arklio vietoje užplaktų. Antra vertus, kodėl nepamėginti. Įdomus būtų eksperimentas.

Ponia Rūta gal net knyga galėtų parašyti, kaip keičiasi žmogus mūsų laikais, kaip atsitrato atgyvenusių sentimentų, be kurių mūsų tėvai ir gventi negalėjo. Ar ne, Rūta? — Neleisdamas jai atsakyti greitai pri-

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV LB SVIETIMO TARYBOS su Pedagoginiu Lituanistikos Institutu ir JAV Lietuvių Fondu įsteigta \$500 lietuviškojo švietimo premija buvo paskirta Rimui Černiui, stropiausiai trejus metus lankusiam ir geriausiai pažymiais baigusiam institutą. Premiją jam įteikė JAV LB švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas Čikagos Jaunimo Centre surengtame Pedagoginio Lituanistikos Instituto absolventų pagerbimo vakare. R. Černius, gimęs 1951 m. Čikagoje, studijuoja filosofiją Čikagos universitete, šeštadieniais dėsto lietuvių kalbą ir literatūrą Čikagos augstsinioje lituanistinėje mokykloje. Pedagoginio Lituanistikos Instituto direktoriaus Domo Veličkios pranešimu, ši premija ir ateityje bus skiriama stropiausiai, geriausiai pažymiais baigusiam studijas instituto studentui. Galimas dalykas, premijos suma palaipsniui bus didinama. Jeigu sąlygos leis, panaši premija bus įsteigta ir PL Instituto neakivaizdinio skyriaus studentams.

PERSEKIOJAMAJAI KATALIKU BENDRIBAI Lietuvoje buvo skirtas dviejų dalių koncertas Woodhaven, N. Y., Sv. Tomo auditorijoje, surengtas Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos vadovo kun. St. Railos ir Niujorko Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos. Programą atliko Leono Kaunio vadovaujamas Filadelfijos lietuvių "Vilties" choras. Pirmojoje koncerto dalyje skambėjo giesmės, antrojoje — lietuvių kompozitorių dainos, Br. Budriūno ir B. Brazdienio kanta "Lietuvos švietimo keliu" su solistais Ona Pliuškoniene, Ona Salčiūnienė ir Vytautu Matoniu. Solistės O. Pliuškonienė ir O. Salčiūnienė koncerto programą papildė solo dainomis ir duetais.

DAIL. ADOMO GALKIKO parvaginę įvadotarpį kūrinių parodą Brooklyne, Kultūros Židinyje, surengė Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros Draugija. Įvadinį žodį parodos atidaryme tarė dail. V. Vizgirė. Šalia tempera ir aliejaumi atlikti tapybos darbai buvo išstatyta spalvotų ir nespaltvotų piešinių. Ypatingo lankytojų dėmesio susilaukė velionies dail. A. Galdiko paletė ir nebaigtas peizažas su lietuviška kopylėte, prie kurio jis pakirto ir daugiau jau nebegalėjo kurti. Už parodoje paroduos paveikslus gauti pinigai yra skiriami dail. A. Galdiko monografijai išleisti.

SOL. VITAS GRUZDIS, lyrinis tenoras, operų, operėčių dainininkas ir aktorius, su amerikiečių grupe gastroliuoja didesniuosiuose JAV miestuose. 1971 m. gruodžio 5 d. Dallas miesto televizijos transliuotėje Moljero komedijoje "Tartuifas" jis atliko pagrindinį Tartuifo vaidmenį ir prisidėjo prie šios komedijos režisavimo.

AUGUSTUOSIUS FORTIPIONO KURSUS Klevelande, John Carroll universitete, yra suorganizavęs pianistas Antanas Smetona. Kursų tikslas — padėti pažengusiems pianistams tobulinti skabinimo technikoje ir kūrinių interpretacijoje, supažindinti besidomintį jaunimą su fortepijono specialybės reikalavimais, atskleisti fortepijono muzikos esmę visuomenei.

KALIFORNIJOS ARCHITEKTŲ dailės ir skulptūros parodoje Los Angeles mieste su trimis kūrinių dalyvavo Santa Monica gyvenantis architektas Edmundas Arabs.

DETROITO LIETUVIŲ NAMUOSE LB apylinkės valdybią prieš Kalėdas surengė montrealiečių dail. Vytauto Remeikos tapybos darbų paroda. Parodos atidaryme žodį tarė LB Detroito apylinkės pirm. dr. Arūnas Udrys. Su Detroitan negalėjusio atvykti dail. V. Remeikos ir jo kūryba meno mėgėjas supažindino Romas Keturka, svečias iš Montrealio.

SVEKŠNOS GIMNAZIJOS, miesto ir apylinkių monografija ruošiamą spaudai Čikagoje. Sveikšniečiai, turintys žinių apie pramonę, prekybą, žmones vietovės ir kaimus, medžiagą monografijai prašomi siųsti iki 1972 m. vasario 1 d. A. Rucytei, 6547 So. Washtenaw Ave., Chicago, IL. 60629, USA.

KUN. JURGIO AMBRAZIEJAUS PABRĖŽOS 200 metų gimimo suktaktį paminėjo Lietuvių Istorijos Draugija Čikagoje trim gerai paruoštom: paskaitom: V. Krapausko "J. A. Pabrėžos biografija", prof. dr. K. Gudaičio "J. A. Pabrėža — pirmasis farmakologijos kūrėjas Lietuvoje", J. Dainausko "J. A. Pabrėža — botanikas".

KOMPOZ. JERONIMAS KACINSKAS, profesorius Bostono Berklee muzikos kolegijoje, 1971 mokslo metais buvo pakviestas dėstyti augstąją kompozicijos kursą. Gruodžio 2 d. įvykusiame koncerte J. Bavičchi diriguojamas šios kolegijos orkestras su Belmonto choru atliko naująsias kompoz. J. Kacinskio kūrinių "Te Deum", talkinant solistams — soprano M. Emerson ir tenorui J. Terry. "LIETUVISKAS VESTUVES" Čikagoje 1972 m. sausio 29 d. stato ansambliu tapusi tautinių šokių grupė "Grandis". Irenos Smiellauskienės vadovaujama "Grandi" dabar jau papildė muz. Alvydo Vasaičio vadovaujamas lietuvių liaudies instrumentų orkestras. "Lietuviškos vestuvės" yra pirmasis "Grandies" ansamblio bandymas parašyti platesnio masto muzikinę programą, mielai sutinkama plačiosios visuomenės.

OKUPUOTOS LIETUVOS VILNIAUS AKTORIŲ NAMUOSE X saskrydį turėjo Lietuvos Teatro Draugijos veteranų sekcija veiklos dešimtmėčiui paminėti. Veiklos apžvalgą padarė sekcijos pirm. N. Vosyliūtė, primindama sekcijos steigėjus — V. Dineiką, J. Siparį, A. Sutkų, A. Sodeiką ir K. Petrauską. Veteranų sekcijos reikšmę nušvietė teatrologas V. Maknys. Saskrydyje žodį tarė veteranai — K. Jarašiūnas, J. Petrauskas, K. Inčiūra ir M. Karka. Veteranus sveikino jaunesnieji Teatro Sąjungos nariai — J. Kavaliūnas, S. Jukna, V. Cibiras, M. Dičpetytė, R. Siparis ir L. Aleksaitė. Koncertinę programą atliko solistai A. Kučingis ir R. Marijošius su akompaniatorė H. Znaidžiūkaite.

SENUJŲ LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ dainų vakarą Vilniuje, M. K. Ciurlionio meno mokykloje, surengė skaitėjų meno mokyklų "SKB" gamyklos kraštytėrininkų klubas "Alka". Pranešimą apie senąsias lietuviškas dainas ir romansus padarė muzikologas V. Landsbergis, talkon pasikvietęs Vilniaus operos solistes B. Almonaitę, G. Apanavičiūtę ir pianistę G. Rucytę. Be senųjų dainų ir romansų, jos padainavo ir keletą dabartinių kūrinių.

APTARTI PRAEJUSIOS VASAROS ekspedicijų rezultatus Vilniui buvo suvažiavę keliasdešimt Lietuvos muzėjininkų, kuriuos jungia "Krivūlės" klubas. Suvažiavimo proga Vilniaus dailės, istorijos ir etnografinių muzėjuose buvo surengtos 1971 m. surinktų eksponatų parodos.

PANEVEŽIO DRAMOS TEATRAS savo repertuarą praturtino latvių dramaturgo G. Priedės pjese "Otilija ir jos anūkaitai", nagrinėjančia dabartinio jaunimo gyvenimo problemas. Premjerinio spektaklio kūrėjų gretoms priklauso rež. V. Blėdis, dail. A. Pakerytė-Svėgdienė, kompoz. B. Kutavičius. Be patyrusių aktorių G. Karikos, E. Sulgaitės, J. Steponavičiaus ir J. Blėdytės, vaidina ir keturi jaunosios kartos atstovai — I. Vosilė, B. Povilaitis, L. Laucevičius, E. Kuprys.

MOCCARTO "REQUIEM" ir Beethovenio I simfonijos prieš Kalėdas įvykusiame koncerte atliko Vilniaus įsimoninis orkestras, diriguojamas svečio iš R. Vokietijos Gerhardo Vizenhiuterio (pavardė sulietuvinta). "Requiem" atlikime taigai dalyvavo choras dvejus metus įsteigtas Kauno choras, keturi solistai Lisiciniai — sopranas Ruzana, mezo-sopranas Karina, tenoras Rubenas ir bosas Pavlas. Kauno profesionaliam chorui vadovauja P. Bingelis, talkinamas chormeisterių A. Mišeiko, P. Jurkonio ir J. Dubicko. Šis koncertas kauniečiams buvo pirmasis su simfoniniu orkestru.

KAUNO POLITECHNIKOS INSTITUTO akademinių choras "Jaunystė", vadovaujamas R. Varno, 1971 metus užbaigė gastrolėmis Rytų Vokietijoje. "Jaunystė" surengė keletą koncertų vokiečių jaunimui, dalyvavo draugystės vakaruose, lankėsi Frankfurte prie Oderio, Drezdene, Leipciगे, Weimare, Magdeburge, R. Berlyne ir Buchenwalde.

VILNIAUS PROFSAJUNGŲ kultūros rūmų liaudies teatras prieš Kalėdas pastatė Balio Sruogos "Milžino paunksmę". Spektaklį režisavo Vilniaus dramos teatro aktorius J. Meškauskas. Muziką sukūrė jaunas kompozitorius V. Lopas, scenovaidžiūs — dail. F. Navickas. Pagrindinius vaidmenis atliko: kalbininkas V. Vitkauskas, chemijos mokslų kandidatas J. Steponavičius, filologijos mokslų kandidatai A. Samulionis ir L. Pazūsis, filosofijos dėstytojas I. Lėdas, Vilniaus televizijos ir radio komiteto redaktorė N. Bauzytė. Spektaklyje taigai dalyvavo nemažas skaičius inžinierių ir architektų.

VYTAUTO MACERNIO buvusieji mokslo draugai ir dabartiniai jo poezijos gerbėjai surengė jo kūrinių vakarą Vilniuje, Lietuvių Teatro Draugijos aktorių namų saleje. V. Macernio vizijas ir apie 30 sonetų skaitė Vilniaus dramos teatro aktorius Laimonas Jaunika.

VILNIAUS JAUNIMO TEATRE originalų Euripido, Eschilo, Sofoklio tragedijų ištraukų ir Janio Ricos eilėraščių vakarą turėjo graikė aktorė Aspasija Papatanasiu, platus pripažinimo susilaukusi prieš 10 metų Pariziaus tarptautiniame teatru festivalyje.

VIRGILIJUS NOREIKA, Vilniaus operos tenoras, prieš Kalėdas gastroliavo R. Vokietijoje. R. Berlyno operoje jis atliko pagrindinius vaidmenis G. Verdi operoje "Rigoletto", G. Puccini operose "Madame Butterfly", "Bohema", "Tosca". R. Berlyne V. Noreika turėjo ir vieną solinį koncertą, kurio programoje buvo J. Gruodžio, V. Klovos kompozicijos, rusų ir vokiečių klasiškų vokaliniai kūriniai. Solistui akompanavo koncertmeisteris pianistė Zaneta Noreikienė.

TEATRINĖ SAVAITĖ Vilniaus universitete surengė studentai, suvažinę J. Grušo novelių "Tu mušei Adomą", "Mergaitė ir balandis" inscenizacijas, E. Ignatavičiaus "Trušių salą", S. Saltenio "Giljotina", G. Hauptmanno "Pasakdusį varpą", J. Baltušio "Noveles apie meilę". Teatrinis festivalis buvo užbaigtas poezijos spektakliu "Einu per savo žemę" ir muzikos vakaru. V. Kst.

UNITED TRUST

BLOOR — HIGH PARK, tributis (triplex), 14 metų senumo, du butai po 3 miegamuosius ir vienas butas 2 miegamųjų. Garažai. Vandenių šildymas. Prašoma kaina \$59,900.

BLOOR — RUNNEMEDE, \$3,900 įmokėti, 7 kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir įvairių patalynių. Vandenių - alyva šildymas. Galima tuojau užimti. Prašoma kaina \$26,900.

BABY POINT, \$20,900 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis 5 kambarių namas su garažu ir įvairių patalynių. Vandenių - alyva šildymas. Nauji šildymo įrenginiai. Savininkas keliasi iš miesto.

JANE — BLOOR, dvibutis (duplex), atskiras mūrinis pastatas. Abu butai po du miegamuosius. Privatus įvairių patalynių. Reikėtų bent \$14,000 įmokėti.

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST

ISLINGTON — BLOOR, \$29,500 prašoma kaina. 5-į kambarių mūrinis vieno aukšto namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. \$5,000 įmokėti. Arti požeminio.

SWANSEA, \$28,900 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis, 5-į kambarių, vieno aukšto namas. Visi arti Bloor gatvės. Vandenių - alyva šildymas. Tuojau galima užimti.

SCARLETT RD., \$6,900 įmokėti, vieno aukšto, 3-į miegamųjų, mūrinis namas. Dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas. Moderniai įrengti du kambariai rūšyje. Tuojau galima užimti.

BLOOR — KENNEDY, \$10,000 įmokėti, 8-į kambarių, dviejų aukštų, atskiras, mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Viena atvira skola. Dideli kambariai.

Reikalingi namai pardavimui

Namų telef. 766-8479

TEL. 762-8255

Ateitininkų žinios

Jaunesniųjų mergaičių ir berniukų visų būrelių susirinkimai įvyks sekmdienį, sausio 9 d., 2 v. Berniukai renkasi ateitininkų kambariye, mergaitės — Lietuvių Vaikų Namuose.

Skautų veikla

• Šį šeštadienį, sausio 8, po šeštadienės mokyklos pamokų naujuose Lietuvių Namuose šaukiama I ir II vilkiukų dr-vių sueiga.

• S. E. Sakienė iš Buffalo, N.Y., atsiuntė "Satrijos" tuntu \$20 jo dvi- dešimtmečio sukakties proga. Skautiškas aciu.

• Gražiai praėjus tradicinėm skautų Kūčiom, "Satrijos" tuntas dėkoja Tėvams pranciškonams už sačę, vyr. skaučių Birutės dr-vei už stalo paruošimą, tėveliams už valgius, R. Kryžanaukaitė už vaizdelio režisūrą, p. Zadaičiui už scenos šviesas, p. Jankauskui už dovanėles Kalėdų seneliui.

• Mindaugo dr-vės sueiga — pirmadienį, sausio 10 d., 7 v.v., naujuose Lietuvių Namuose. Visi atsieneša namų darbus tema "Skautai žiemą".

• Kas dar nesumokėjo nario mokesčio, prašomas labai paskubėti. Č.S. • Tėvai yra prašomi paskubėti sumokėti vienietį vadovams nustatytus LSS kanadiečių registracijos mokesčius bei pratešti 1972 m. "Sk. Aido" prenumeratas. Č. S.

Apie Kanados XVII Lietuvių Dieną ir jaunimo kongresą žurnalas "Aidai" 1971 m. 9 nr. 422 psl. rašo: "Nors šiemet Kanados lietuvių diena vyko nuostaliai St. Catharines mieste, nemažiau sutraukė žmonių. Reikia ją laikyti sėkmingai praėjusia. Sveikintinas sumanymas ir šiemet, antrą kartą, programai pakviesti jaunimo ansamblius ir tuo būdu patraukti šventės ir jaunimo. Jaunimo programos dalis šiemet buvo oficialiai paskelbta Kanados lietuvių jaunimo II kongresu. Deja, šis vardas liko nepateisintu. Į susipažinimo vakarą, paprasčiau tariant, šokių, penktadienį susirinko jaunimo 100-150. Bet į kitą dieną vykusį simpoziumą jaunimo lietuviškaisiais klausimais besusirinko 30-40. Ir tai dar iš spaudos neaiškiu, ar prie šio skaičiaus nepriklausomai ir 9 simpoziumo vykdytojai. Be to, simpoziumas pradėtas valandą vėliau — matyti, labai nerangiai rinkiasi. Bet vakare ir "didij" (t.y. visų) susipažinimo vakarą vėl jaunimas "išsiliejo". Tiesa, tai nieko naujo. Panašiai dedasi ir JAV bendrinės studentų sąjungos suvažiavimuose. Bet ar ne dėl to šį sąjungą faktiškai ir mirė? Natūralu jaunimui domėtis šokiais, bet šokių nepakanka. Jaunimas, kuris tik šokiais tesidomės, neišsugaus brendusiais žmonėmis ne tada, kai pražils. Reikia tai aiškiai pasakyti. Toks "kongresas", koks šį kartą buvo, teparodo, kad daugeliui mūsų jaunimo nerūpi nė savo pačių — jaunimo — lietuviškieji klausimai. Jiems gi buvo skirtas simpoziumas, ir jauni žmonės buvo pakviesti jam praveisti."

DUODA PASKOLAS:
asmeninės — iki \$10,000 8½%
nekiln. turto — iki \$30,000 8¼%

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:	MOKA:
Pirmad. 10-3	už term. indėlius 2 metams.....7 %
Antrad. 10-3	už term. indėlius 1 metams.....6½%
Trečiad. uždaryta	už taupomąsias s-tas (savings) 6%
Ketvirtad. 10-3	už depozitus-čekių s-tas 5½%
ir 4.30-7	
Penktad. 10-3	
ir 4.30-8	
Šeštad. 9-12	
Sekmad. 9.30-1	

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų — iki \$10,000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turto, telefonų, elektros, vandenį ir dujas. Mūsų tikslas — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

BLOOR — HIGH PARK, Netoli požeminio susisiekimo ir parko 7 kambarių atskiras namas. Dvi naujai įrengtos virtuvės, dvi prausyklos, ekstra kambarys rūšyje. Garažas su šoniniu privačiu įvažiavimu. Įmokėti tik \$4,000.

RONCESVALLES AVE. — WESTMINSTER, Seši dideli kambariai, didelė ir moderni virtuvė. Alyva šildomas namas. Arti krautuvų ir patogaus susisiekimo. Įmokėti apie \$5,000.

POR CREDIT — MISSISSAUGA RD., Gražus sklypas 83x400 ir 5 kambarių vienaaukštis namas. Rami aplinka su gražiais medžiais ir puošniais namais augantis rajonas. Įmokėti \$10,000.

HIGH PARK — BLOOR, Priešais parką 9 didelių kambarių per du aukštus mūrinis namas. Tinka dviem šeimoms arba profesionalui. Namai be skolų; įmokėti apie \$15,000.

BLOOR ST. WEST, Krautuvė ir keturių kambarių butas. Aukšta nuoma, geras investavimas. Prašo \$42,000 su maždaug \$10,000 įmokėjimu.

AMATININKUI ARBA PREKYBININKUI prie Dufferin-Dundas gatvių: mūrinis pastatas (fabrikas) virš 5000 kv. pėdų ir daug vietos mašinoms. Keletas kambarių antram aukšte. Įmokėti \$15,000.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

YOUNG a. BIGGIN Ltd. Realtor

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus VYT. V. GIRDAUSKAS

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431

Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.

Skambinti — J. GUDAS Tel. 534-7525

863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont.

EXTRA REALTY LTD.

386 RUSHOLME RD. TORONTO 4 TEL. LE 1-1161

NOTTA WASAGA (upė ir 26 kėlas), 8 kambarių per du aukštus mūrinis namas ir du akrai žemės. Prašoma kaina \$12,000.

SWANSEA, \$12,000 įmokėti, mūrinis atskiras 3 butų (triplex) namas su du miegamuosius. 16 metų senumo.

BLOOR — WINDERMERE, \$10,000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kambarių per du aukštus namas, dvi modernios virtuvės, dvi prausyklos, garažas, šoninis privatus įvažiavimas. Prašoma kaina \$38,000, viena atvira skola 10-čiai metų.

J. KUDABA Namu telefonas 783-2105

Ką ji čia sako? (Iš ateitininkų vadovų kursų) Nuotr. M. Borusienės

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Artėjant naujais metams visame pasaulyje renkami geriausi sportininkai. Praėjusiais metais, reikia tikėtis, geriausia sportininkė bus išrinkta 15-kos metų Australijos plaukikė Shane Gould. Jai šiuo metu priklauso penki pasaulio rekordai — 100 m., 200 m., 400 m., 800 m. ir 1500 m. laisvo stiliaus plaukime.

Geriausią dviejų kontinentų futbolo komandų susitikimas baigėsi Pietų Amerikos laimėjimu. Nors pirmosios rungtynės tarp graikų Panathinaikos ir Urugvajaus Nacional baigėsi 1:1, tačiau antrąsias rungtynes laimėjo p. amerikiečiai. Antrąsias rungtynes stebėjo 70,000 žiūrovų.

Žiemos olimpiadoje, kuri įvyks Saporu, Japonijoje, gausiausiai dalyvaus amerikiečiai. Jie atvyks su 163 sportininkais.

SPORTAS LIETUVOJ

Kaikurie Lietuvos lengvaatlečiai galės dalyvauti 1972 m. olimpinėse žaidynėse. 1971 m. žaidynių normas pasiekė 7 Lietuvos lengvaatlečiai — 3 moterys ir 4 vyrai. Tai vilnietės V. Augustinavičiūtė (tolis — 6,37 m.), rutulininkė R. Makauskaitė (rutulys — 16,76 m.) ir klaidėdijė J. Putnienė (jietis — 57,34). Vyru grupėje geriausią poziciją užėmė vilnietis K. Sapka (auštis — 2,22 m.), kaunietis R. Plungė (rutulys — 20,10 m.), grigiškietis R. Bitė (3000 m. per — 8:27,0 ir 5000 m. — 13:45,4), kaunietis P. Simonėlis (5000 m. — 13:36,8 ir 10,000 m. — 28:41,8). Olimpinės normas taip pat pasiekė dar 3 sportininkai, tačiau ne nustatytu laiku. Tai N. Sabaitė (800 m. — 2:04,5), M. Trainytė (tolis — 6,31 m.), B. Bagdonavičiūtė (rutulys — 16,26 m.). Be minėtųjų, dar

Jauna mokytoja vyrų gimnazijoje

(Atkelta iš 3-čio psl.)

no anglo kalbos pamoką. Departamentu direktorius atsisėdė ir vieną tuščią suolą. Kai jis panorė atsikelti ir išeiti, jam nesisėk išsivaduoti iš suolo. Matyt, šonu išlėkęs, bandė tiesiai atsikelti, o čia jis buvo įstrigęs. Nors suolo viršus šiaip buvo atlenkiamas, jis šiuo atveju laikė svečią prispaudęs ir nejudėd. Visos niuolime ir, akis išvertusios, žiūrėjo į įstrigusį. o tas vis labiau raudė ir karščiausi. Pagaliau nelaimingasis pajudėjo šonu ir išsilaisvino. Už sekundes jo ir direktoriaus jau nebebuvo klasėje. Dar minutę mergaitės apstulbusios tylėjo. po to įtemptai atsileido, ir jos prabliuavo juokais. Nuo juoko susilaikyti negalėjo nė mokytoja.

Prie labai smagių atsiminimų priklauso keletas vakarinių pasivaikščiavimo su dainomis ir pa-

sakojimais platu Pagėgių plentu.

Buvau pastebėjusi, kad mokiniai susitikdavo prie gimnazijos ir poromis vaikščiojo. Vakarai tikrai buvo be galo gražūs: mėnulis aiškiausiai švietė, oras kvepė kvepejo, ir miško medžiai abiejuose plento šonuose metė paslaptingus šešėlius.

Atėjo į galvą suorganizuoti bendrus pasivaikščiojimus su savo klases mokiniais. Kas iš mergaičių ir berniukų norėjo, rinkosi sutartojie vietose, ir mes, susikabinę eilėmis, žygiavome plentu. Žygiavome, dainavome, klausėmės pasakų ir mums atrodė, kad gyvenimas amžinai liks laimingas. Jis toks neliko nė vienam iš mūsų, bet vis dėlto liko brangus atsiminimas — toks gyvas ir ryškus. tartum tai būtų buvę ne prieš 35 metus, o visai neseniai — galbūt vakar. O mėlė kuri mums jungė, šildė, esu tikra, tebešildo ir dabar.

BEST ELECTRO VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

ISIDĖMETINAS IŠRADIMAS

Geriausio Amerikoje ir Europoje "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulauko plauku slinkimo, naikinimo pleiskanos, pašalinimo niežėjimo, plaukų skilimo, stiprina plaukų šaknis, padeda atgausti natūralių plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Ltd. 8 uncių 16 savaičių \$6.00. Pilius siųsti mūsų atstovybei: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą

paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skald, mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilį skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narij

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

BLOOR — RUNNEMEDE, apie \$7,000 įmokėti, atskiras 7 didelių kambarių namas, kvadratinis planas, 2 modernios virtuvės, garažas su šoniniu įvažiavimu.

NETOLI JANE GATVĖS, apie \$7,000 įmokėti, gražus 6 didelių kambarių atskiras namas, pilnai užbaigti 3 kambariai rūšyje su baru ir atskiru išėjimu į kiemą. 2 modernios 4 dalių prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu. didžiulis gražus beveik vieno akro sklypas su įvairiais medžiais, kuris siekia parką; viena atvira skola 10-čiai metų. Kas mėgstate paukščių muziką, paskambinkite!

TRIBUTIS, 17 kambarių, maždaug 10 metų senumo, gražūs, erdvūs butai su balkonais; apie \$20,000 įmokėti, viskas išnuomota.

BLOOR WEST, apie \$15,000 įmokėti, krautuvė ir 2 butai, įvažiavimas su dvigubu garažu, puiki vieta, tinka betkokiam verslui; viena atvira skola 10-čiai metų.

PALIKIMAS—INDIAN RD. — **BLOOR**, apie \$10,000 įmokėti, šurkščių plytų, 6 kambarių, atskiras platus namas, garažas su šoniniu įvažiavimu, geros — stiprios statybos, reikalingas nedidelio, vidutinio remonto; tuoj galima užimti.

Didelis pasirinkimas vienaaukščių (bungalow)

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus

SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAIEM TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA IMA

5½% už depozitus 8% už asm. paskolas

6% už šėrus (numatoma) 8% už taupymo s-tas

6½% už 1 m. term. dep. 8¼% už mortgičius

7% už 2 m. term. dep.

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir **MORTGIČIUS** pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. **IST NARIŲ GYVYBĖ** apdrausta santaupų dydįje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustas iki \$5,000

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus šeštadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

EGLINTON — DUFFERIN, \$3,000 įmokėti, 1 mortgičius, plytinis, atskiras 6 kambarių namas, šiltu vandeniu apšildomas, privatus įvažiavimas, garažas.

DUNDAS — BROCK, palikimas, 6 kambarių, plytinis, nauja šildymo krosnis, įvažiavimas, geram stovyje. Prašoma \$18,500.

ISLINGTON — BLOOR, vienaaukštis (bungalow) plytinis, atskiras, 5 šviesių kambarių, užbaigtas poilsio kambarys su baru, privatus įvažiavimas. Prašo \$30,500, be mortgičių.

30 AKRU ZEMES arti 400 greitkelio, 40 mylių nuo Toronto su mažu upeliu, \$6,000 įmokėti, prie Innisfil Beach Rd.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,

Telefonai: 534-8459; 233-5996

Turime krautuvų, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.

VYT. MORKIS, A. BLIUDZIUS

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas su sąžiningiausiu. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI

IS BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro,

trečiadieniais, ketvirtadienį, penktadienį, nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Cia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skareliai, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavo giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

971 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Štai kas jums žinotina...

JŪSŲ NAUJAS JUNGTTINIS VALDŽIOS PLANAS

Dabar naujasis Ontario sveikatos draudos planas (Ontario Health Insurance Plan) padengs visa, ką iki šiol dengė OHSIP ir Ontario ligoninių drauda. Mokėti reikės mažiau nei iki šiol už du skirtingus draudos planus.

Naujas įmokas reikės pradėti mokėti nuo 1972 m. sausio mėnesio, ir drauda pradės galioti nuo 1972 metų balandžio 1 dienos. Naujos įmokos bus sekančios:

- \$11.00 į mėnesį asmeniui
- \$22.00 į mėnesį šeimai (2 ar daugiau asmenų)

PAKEIS OHSIP IR ONTARIO LIGONINIŲ DRAUDĄ

Ontario Health Insurance Plan pakeis OHSIP (gydymo) ir Ontario ligoninių draudos planus nuo šių metų balandžio 1 dienos, ir Jūs turėsite tada tik:

- vieną planą
- vieną draudos pažymėjimą
- vieną sveikatos draudos numerį (senąjį Ontario ligoninių draudos numerį)
- vieną jungtinę įmoką.

Jeigu jau turite Ontario ligoninių draudą (Ontario Hospital Insurance), nereikės nieko daryti — viskas bus automatiškai pervaista į naują jungtinį planą. Naujasis planas ir toliau veiks sena, įprasta atsiskaitymo tvarka.

PENSININKAMS NEREIKES MOKĖTI

(Išgyvenusiems bent vienerius metus Ontario provincijoje)

Nuo 1972 m. sausio 1 d. Ontario gyventojai, sulaukę 65 ar daugiau metų, atleidžiami nuo Ontario sveikatos draudos įmokų, padengiančių juos pačius ir jų atitinkamus šeimos narius. Tais atvejais, kai vienas iš sutuoktinių šiuo metu dar neturi 65 metų, leidžiama draudą įrašyti vyresniojo vardu.

Dauguma gyventojų, turinčių 65 metus amžiaus ar daugiau, jau padavė prašymus gauti nemokamą draudimą. Jeigu Jūs dar nesate to padaręs, rašykite įstaigai, duodančiai Ontario ligoninių draudos (Ontario Hospital Insurance) numerį, Jūsų OHSIP numerį, nurodymą gimimo metus ir mėnesį.

Asmenys, kurie sulaukę 65 metų po 1972 m. sausio 31 d., tepaduoda prašymus nemokamai draudimą gauti tuo metu. Jei savo draudos įmokas siunčiate tiesioginiu keliu rašykite Planui, prašydami atitinkamų blankų (application). Jei tas įmokas atiduodate per savo grupę, praneškite jai. Nemokama drauda įsigalios pirmąją dieną mėnesio, kuriame sulaukė 65-tojo gimtadienio. Gautas įmokos padengti laikotarpiai po tos datos, bus grąžintos.

NAUJI ASMENS PAŽYMĖJIMAI

Sis Planas išduos kiekvienam draudą turinčiam asmeniui ir kiekvienai jį turinčiai šeimos galvai naują asmens kortelę (Ontario Health Insurance Identification Card), naudingą draudos paslaugoms, gautoms **balandžio 1 dieną ar po jos**. Kurie iki tos datos dar nebuvo gavę minėtos kortelės, galės naudoti turimus pažymėjimus (Hospital Insurance Certificate) ir po 1972 m. balandžio 1 d. gydymo ir ligonių paslaugoms, kol gaus naują kortelę.

Dabar turimoji Jūsų OHSIP kortelė turi būti naudojama iki 1972 metų kovo 31 dienos, kreipiantis į gydytojus.

SVARBU

Kadangi dabartiniai Ontario ligoninių draudos numeriai ir sąskaitų sistema sudarys naujojo plano pagrindą, visi tie asmenys, kurie dar neturi ligoninių draudos, tesiregistruoja nedelsdami. Blankai gaunami bankuose, ligoninėse ir Ontario sveikatos draudos įstaigose.

ŽIURĖK, KAD SEKANČIA BALANDŽIO PIRMĄJĄ BŪTUM APSIRŪPINĖS SVEIKATOS DRAUDA!

Ontario Health Insurance Commission

2195 YONGE STREET, TORONTO 295, ONT.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatines transmisijas

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurenas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

SAULT ST. MARIE, ONTARIO

NAUJA APYLINKĖS VALDYBA išrinkta 1971 b. gruodžio 19 d. įvykusiame susirinkime, kuriame dalyvavo labai mažas skaicius tautiečių. Valdymo įeja: V. Skaržinskas, St. Griegaitis, J. Duoba, R. Galinienė. Išrinktusius reikėtų pasveikinti už sunkią darbą bendruomeninį darbą, už kurį niekas ne tik neatlygina, bet ir dar pakritikuoja. Palinkėjimai jiems geriausios sėkmės dvejų metų kadencijai.

KERČIAM TADUI SVARLIUI sušelpiti 1971 m. lapkričio 27 d. N. Liudavičių sidabrinės sukakties iškilnėje A. Motūzas padarė rinkliavą. Aukšto \$10: A. Motūzas; \$5: St. Druskis, J. Duoba, R. Galinienė, V. Goldbergas, V. Mokuks, V. Poškus, J. Puteikis, P. Teikis, P. Karnėnas; \$2: N. Aukštikalnis, J. Gasperienė, J. Meškys, V. Skaržinskas, J. Staškūnienė, V. Žurauskas. Iš viso — \$65. Už \$60 nupirktą ligoninių drabužių ir maisto, \$5 įteikta grynais. Apie 6 metus T. Svarlys praleido mūsų miesto kerčiam.

ligoninėje ir senelių prieglaudoje. Prieš porą metų buvo perkeltas į specialią ligoninę North Bay. Mažai kas jį ten aplanko.

AUKOJO TAUTOS FONDUI. \$10: A. Simkevičius, \$6: V. Skaržinskas, \$5: A. Balčiūnas, St. Druskis, A. Gasperienė, V. Kramilius, V. Minauskas, J. Meškis, H. Matijošaitis, J. Malskis, V. Mokuks, V. Pūdykaitis, J. Skardis, A. Skardžius, L. Umbrasas, A. Zemaitis; \$4: A. Vanagas; \$3: R. Gasperas, J. Kvasčiauskas, A. Motūzas, P. Puteikis; \$2: N. Aukštikalnis, J. Duoba, R. Druskis, I. Girdzevičius, J. Genys, S. Grigeliūnas, W. Juokumaitis, V. Liudavičius, A. Motiejūnas, J. Okmanas, M. Pareigis, J. Puteikis, A. Petronis, A. Rutkauskas, K. Sližys, B. Svila, V. Vainutis, J. Valas, J. Zebraitis, V. Žurauskas; \$1: V. Goldbergas, B. Kaminskis, V. Poškus, M. Ralauka, Trakinskis, Umbrasas, K. Valius. Iš viso surinkta \$149. Visiemis aukotojams labai dėkoju. St. Druskis, Tautos Fondo įgaliotinis

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atskviečiant gimines
- Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

SUDBURY, Ont.

KALĖDŲ SENELIS, kurį puikiai suvaidino M. Pranskūnas, apsilankė metiniame tradiciniame mūsų parapijos parengime gruodžio 19 d. Christ the King didžiojo salėje ir apdovanojo visus lietuvius. Jaunimas, jam atsidėkodamas, pasakė eilėraščių ir labai gražiai pašoko keletą tautinių šokių, kurių išmokė S. Martinkutė. Akordeonu palydėjo A. Gatautis. Siemet programa buvo turtinga ir įdomi. Susirinkusieji vaišinosi kavute, o jaunimui kun. Ant. Sabas paruošė tradicinį vaišių stalą. Nemažai loterijoje laimė nusišepsojo net du kartą J. Staškui, A. Kusinskiui ir J. Paulaičiui. Dovanas vaikams parūpino LB Sudburio skyriaus valdyba. Parengimas praėjo labai jaukioje lietuviškoje nuotaikoje. Programos pabaigoje į tautinius šokius buvo vykusi įtraukta ir dalis publikos. Prie parengimo daug prisidėjo A. Pranskūnienė, B. Stankienė, O. Stepšienė, E. ir St. Tolvašos, J. Cebatorius ir R. Kusinskytė.

NAUJOS VALDYBOS RINKIMAI įvyko antrąją Kalėdų dieną Christ the King parapijos salėje. Pirm. J. Bataitis pakvietė susirinkimui pirmininkauti A. Jasiūną, sekretoriauti M. Venskienę. Senajai valdybai ir kontrolės komisijai atstiatydinus, buvo išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: pirm. J. Bataitis, sekr. J. Kruckas, išd. A. Milčius, pirm. pavaduotojas St. Tolvaša ir valdybos narys kultūriniam reikalams E. Sviežikienė. Kontrolės komisijon išrinkti: M. Venskienė, L. Baltutis ir kun. Ant. Sabas.

KITOS ŽINIOS. Zuvautojų ir medžiotojų klubo "Geležinis vilkas" valdyba paskyrė \$7 airių klebono kalėdinės dovanos trūkumui padengti. — A. ir V. Jasiūnai laimingai grįžo iš Floridos, kur buvo išvykę trijų savaitių atostogoms. Jie jau turi įsigiję nuosavus namus St. Petersburg vasarvietėje. K. A. S.

TAUTOS FONDUI aukėjo ir solidarumo įnašus sumokėjo: Tautos Fondui \$50 ir solidarumo \$2: Jonas Remekis, Petras Venskis; TF \$20 ir solid. \$2: Juozas Vaičieliūnas, Kazimieras Poderys; TF \$18 ir solid. \$2: Viktoras Gudriūnas; TF \$15 ir solid. \$2: Petras Jutelis; TF \$10.50 ir solid. \$2: Povilas Jutelis; TF \$10 ir solid. \$2: Juozas Bataitis, Zenonas Danilevičius, Kostas Tutinas, Antanas Zilėnas, Jonas Kibickas, Kazimieras Rimas, Kęstutis Poderys; TF \$8 ir solid. \$2: Petras Petrėnas, Jurgis Sleinis, Justas Stankus, Alfonsas Zlatkus, Antanas Gatautis, Antanas Braškys, Vytautas Grinius, Antanas Raškevičius, Pranas Gustas, Vladas Juška, Antanas Juozapavičius, Liudas Kulnys, Izidorius Ragauskas; TF \$5, solid. \$2: Algis Milčius, Kazimieras Sviežikas, Pranas Grišionis, Antanas Indriulaitis, Klemas Jonikas, Petras Semežys, Antanas Sabas, Mykolas Pranskūnas, Kazimieras Daunys; TF \$4 ir solid. \$2: Juozas Cibulskis; TF \$3 ir solid. \$2: Fernandas Albrechtas, Kazimieras Balčiūnas, Leonas Baltutis, Albinas Barkauskas, Valys Bružas, Ignas Bružas, Viktoras Butauskas, Vincas Develkis, Pranas Gabrėnas, Juozas Glizickas, Alfonsas Grigutis, Jurgis Kriaučiūnas, Petras Mazaitis, Juozas Paulaitis, Kostas Ramonas, Juozas Kruckas, Augustinas Jasiūnas, Juozas Jonaitis, Vladas Kriaučiūnas, Stasys Krivickas, Vaclovas Stepšys, Alfonsas Valaitis, Juozas Venslovaltis, Antanas Strakauskas, Albertas Staškevičius, Stasys Tolvaša; TF \$3 ir solid. \$4: Povilas Liutkus; TF \$2 ir solid. \$2: Petras Gorklys, Juozas Martišius. Tik solidarumo po \$2: Stasys Lencas, Jonas Lumbis, Jonas Mackevičius, Domas Nickus, Kazys Narbutas, Julius Striška, Bronius Augustinas, Pranas Alkūnas, Jonas Cebatorius, Bronius Dūda, Vytautas Lumbis, Povilas Juška, Juozas Čiplys.

Tautos Fondui surinkta \$477.50; anksčiau a. a. prelato M. Krupavičiaus vardui įamžinti pasiūsta \$60. Iš viso — \$537.50. Solidarumo įnašų surinkta \$164.00. Iš tos sumos KLB krašto valdybai pasiūsta \$82 (50%). Visiems aukotojams nuoširdus lietuviškas ačiū.

KLB Sudburio apylinkės valdyba

GESNAKAS

geras vaistas gesnakas (garlic) yra natūralus kraujotakui valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo nevalingų, nuo pavirto bakterijų bei fosilinių. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savybę reikalingos gesnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per šitą šimtmetį milijonai žmonių vartojo gesnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydymo bei stiprinamojo galios. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirkite "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausitės geriau, stipriau ir mažiau slogu turėsite šios gesnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

7 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1972. I. 6 — Nr. 1 (1144)

Plaukai ir vaistai

Plikagalvis užėjo į vaistinę ir paprašė vaistų plaukams užauginti.

— Ar norite didelį butelį ar mažą? — užklausė vaistininkas.
— Mažą, — staiga atsakė plikietis. — Man nepatinka šių dienų perilgi plaukai.

Be reikalo

— Jūs, atrodo, visada ateinate į darbą tiksliai nustatytu laiku!

— Taip, bet kas iš to, jeigu niekuomet nebūna nė vieno žmogaus, kuris tai paliudytų. ("Šiuota")

SYPSENOS

Negyvenamojo salo

— Ką darytu du vyrai ir viena moteris, jei atsirastų negyvenamojo salo?

— Jei tai būtų anglai, visiškai nesikalbėtų, nes formaliai nesusipažindinti; italai — a b u pirštų vedybom; ispanai šauktų vienas kitą dvikovon dėl moters; vokiečiai — vienas moterį vestų, o kitas atliktų apeigas; prancūzai — moteris ištekėtų už vieno, o su kitu draugautų; rusai — moteris ištekėtų už to, kurio nemylėtų, o paskui visi trys sėdėtų ant jūros kranto ir dainuotų liūdnas dainas.

Karo pasekmės

Kilus Kinijos ir Sovietų Sąjungos karui, pirmą karą dieną rusai paėmė 5 milijonus kiniečių nelaisvėn. Antrą dieną jie paėmė 10 milijonų kiniečių, trečią dieną — 20 milijonų. Po to Maotsetungas paskambino Maskvai:

— Ei, ar jau jums užtenka, ar dar norite daugiau?

Žurnalisto pageldavimas

Nesirengių regėti dangaus karalystės, bet nemanau, kad ir pragariui esu reikalingas. Danguje man būtų per linksma, o pragare — perliūdna (Vyt. Kasniūnas).

Rašytojo patarimas

Viena įkyri dama kartą Bernardą Shaw paklausė, kaip reikia rašyti, norint pasidaryti įžymiu rašytoju.
— Iš kairės į dešinę, — atsakė Shaw.

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

• Parduojam ir taisom televizijos ir radijo aparatus • Statom ir taisom antenas • Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių

672 Lansdowne Ave. Tel. 531-6165

295 Roncesvalles Ave. Tel. 536-1373

Dirbtuvė Atidaryta: kasdien 9-6 v., ketv. ir penkt. 9-9 v.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduojami lempos ir baterijos. • Prietys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Didžiausias ir gražiausias europietiškos mėsos ir skanėstų krautuvė.

Geros kokybės gaminiai. Didelis pasirinkimas. Konkurencinės kainos.

SPECIALŲS tip-top MEATS

GAMINIAI KAS SAVAITĖ DELICATESSEN

1727 BLOOR ST. WEST (prie Keele požeminio stotį)

YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL

Sheppard Ave. (Don Valley Parkway)

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

NOTARAS A. LIUDZIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave.

(Toronto Dominion Bank II aukštas)

Telefonai: įstaigos 537-1708

namų 279-7980

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILIČIMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO

(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti

Alfonso sui LE 6-2805.

MEDUS - reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas

Induose ar koriuose. Iš butyno:

Eagles Nest

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Telefonas 534-0563

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v

ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniai nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 vak.

Šeštadieniai nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniai uždaryti.

OKULISTAS L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaus iširusius galus ir pradegintus kilimus.

P. KARALIONAS

Skambinkite LE 3-4912.

INSURANCE

DUDA 769-4612

2231 Bloor Street W.

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos

Meniškos vaikų nuotraukos

Portretai ir kt.

780 QUEEN ST. W.

PRIE GORE VALE

TEL. EM. 4-7994

— Kalėdinė parapijos rinkliava — \$2,704.00. Neabejotinai dalis aukotojų parodė ypatingą duosumą ryšium su parapijos persikėlimo planais. Kalėdų rinkliava įjungta į specialų statybos fondą.

— Naujai statybai aukėjo po \$500: Liudas Žickus ir dr. Vytautas Mickavičius (Renfrew, Ont.); \$200: P. A. Šepečavičius; \$100: inž. P. Lelis; po \$50: V. Meiluvienė, A. S. Pacevičiai ir V. O. Vyskupačiai. Visiems geradariams nuosirdi padėka.

— Tikybos pamokos vaikams, besirušiantiems pirmajai Komunijai pavasarį, vėl pradėdamos šį sekmadienį po 10 v. pamaldų klebonijoje. — Jaunimo mergaičių choras gieda 10 val. pamaldose. Choriui vadovauja muz. Danutė Garbaliuskienė, vargonai groja muz. J. Govėdas.

— Išsitiuninėjami paštu parapijos aukotojams pakvitavimai už 1971 metus, kartu išreikšiant visiems nuosirdi padėką už duosumą.

— Lankomi parapijiečiai Bloor-Jane gatvių rajone, prieš tai susitarus telefonu.

— Šį sekmadienį prie bažnyčios durų bus padėtas katalikiškų mokyklų biuletenis susipažinti.

— Šis penktadienis yra sausio mėnesio pirmasis. Specialios pamaldos vakare 7.30 v. Jos aukojamos už a.a. Antaną Petraitį.

— Pamaldos: sekmadienį 10 v. už a.a. Vytautą Radžį, 11 v. už a.a. Antaną Aušrotą.

— Praėjusį penktadienį atlaikvotos specialios pamaldos už a.a. Antaną Novickį, prieš Naujus Metus mirusį Niujorke.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį, 6.30 v. vak., konfirmandų pamokos.

— Sekmadienį, 9.30 v. ryto, pamaldos. Po jų — Moterų Draugijos susirinkimas 22 Hewitt Avenue.

— Sausio 11 dieną, 8 v. vak., tarpybos posėdis bažnyčioje.

— Vasario 6 dieną — visuotinis metinis parapijos susirinkimas.

SV. JONO KR. PAR. KNYGYNĖ

galima gauti 1972 metų sieninių kalendorių su pasiskaitymais kiekvienai dienai. Kaina — \$3.50.

★ D i d e l l i s pasirinkimas lietuviškų plokštelių.

★ Pilnos lentynos knygų.

★ Priimamos visų lietuviškų laikraščių prenumeratos.

Knygynas veikia sekmadieniais pamaldų metu. Pašto adresas: V. Aušrotas, 485 Windermere Ave., Toronto 9, Ont.

VIENINTELE KANADOS VALDŽIOS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Ivalius natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.T. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas, 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8908.

5-6 AKRAI ŽEMES Staynerio mieste. Iliobose. Prašoma kaina tik \$11,400. Savininkas nori skubiai parduoti. Smulkesnį informaciją teirautis pas St. Dargį, 231-6226, Frank Barauskas, Realtor.

LIETUVIS, gerai įsikūręs Kanadoje, pageidaujama susipažinti su Lietuvaite nuo 38 iki 48 metų amžiaus su tikslu sukurti malonią šeimą. Rašyti: "Tėviškės Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario, pažymint ant voko "Lietuviui".

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvės spintelių ir įrengimų poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

ORTICIGAL Dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus morkištus prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronto.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS.

ELEKTROS RANGOVAS Fleet Electric Co. Ltd. Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronto 923-7194. Sav. A. Čeponis

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ **PARKSIDE MEAT MARKET** 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Išvairios savo postate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, poršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. UŽSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252

2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Priėmamos kainos

Medžiotojų ir žūklautojų klubo "TAURAS" **TRADICINIS BALIUS**

SAUSIO 15, šeštadienį, 6.30 VALANDĄ VAKARŲ, Prisikėlimo auditorijoje

• Karšta vakarienė
• Turtinga loterija
• D'Amico orkestras

Numeruotus bilietus iš anksto platina J. Simkus, tel. 231-9425, ir J. Lukošius, tel. 533-7130; skambinti nuo 6 valandos vakaro.

Toronto Maironio šeštadieninėje mokykloje po Kalėdų atostogų pamokos prasidės šį šeštadienį, sausio 8 d., 10 val. ryto.

KLB Toronto apylinkės jaunimo sekcija organizuoja naujas tautinių šokių grupes. Jaunučių ir jaunųjų grupių repeticija bus sekmadienį, sausio 9 d., 12.30 v.p.p., naujuose Lietuvių Namuose. Durs bus atidarytos nuo 12 v. Vyresniųjų grupės repeticija — tą pačią dieną 8 v.v. irgi naujuose Lietuvių Namuose.

Sv. Jono Pašalpinės Draugijos metinis susirinkimas — šį sekmadienį, sausio 9 d., 1.30 v.p.p., salėje virš "TZ" patalpos. Bus renkama valdyba, svarstomi pašalpos ir kiti svarbūs reikalai. Visi nariai prašomi būtinai atsilankyti. Valdyba

KLB kultūros komisijos posėdis įvyks sausio 12, trečiadienį, 7.30 v.v., p.p. Sungailų bute, 109 Riverwood Pkway, Toronto 18, Ont. Tel. 239-1047.

Maironio šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas, norėdamas suteikti lėšų, rengia tradicinį šokių vakarą sausio 22 d. Prisikėlimo salėje. Mening programą atliks Londono studentų kvartetas "Rasa" ir Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras". Maloniai kviečiam visus šeimas, kurių jaunimas lanko mokyklą ar liuanistinį seminara, o taip pat ir plačiąją Toronto visuomenę atsilankyti į šį vakarą. Savo atsilankymu Jūs paremsite šias svarbias lietuvių išlaikymo institucijas išveivijos gyvenime. Be to, linksmiai praleisite vakarą bei pasigrožėsite mūsų jaunimo programa. Tėvų komitetas

Dr. J. K. Valiūnas, VLIKo pirmininkas, kviečiamas KLB krašto valdybos ir Toronto apylinkės valdybos, atvyks į Toronto sausio 23, sekmadienį, ir padarys viešą pranešimą lietuvių visuomenei apie Lietuvos laisvinimo naujus žygius ir ateities perspektyvas. Tikslus laikas ir vieta bus pranešta vėliau. Neseniai VLIKo pirmininkas lankėsi daugelyje kraštų, matėsi su jų politiniais vadais, su kuriais kalbėjosi Lietuvos ir kitų pavergtųjų kraštų klausimais. Matėsi jis ir su Brazilskais Turkijoje, išraš magnetofono juoston jų pareikškimus. Tikimasi, torontiečiai galės tuo būdu išgirsti jų pačių žodžius. VLIKo pirmininkas atsakys ir į paklausimus.

Tradicinis inžinierių ir architektų balius įvyks vasario 12 d. Islington Golfo Klubu patalpose — Riverbank Road.

Kanados Lietuvių Katalikų Centras prieš keletą mėnesių gavęs kun. Antano Šeškevičiaus kalbą, pasakytą sovietiniame Molėtų teisme, atspausdino jos angliško vertimo keletą šimtų egzempliorių ir išsitiunėję Kanados vyskupams, daliai kunigams, angliskajai ir etninei spaudai. Apie tą klasišką gynybos kalbą, kurioje teismas įrodė sovietinio pareigūnų lauzymą į jų pačių konstitucijas, rašė visa eilė Kanados laikraščių. Vieni jų paminėjo tik patį faktą, kiti davė ir minėtos kalbos ištraukas. Pastarųjų tarpe buvo "The Canadian Register" Toronto, "The Spectator" Hamilton, Rodney laikraštis ir kiti. Išties kalbos tekstą pažadėjo atspausdinti Niujorko žurnalas "Religion in Communist Dominated Areas". Dar turima kun. A. Šeškevičiaus kalbos (anglų kalba) tekstas. Jei kas norėtų ją gauti, tesikreipia į "TZ" redakciją.

Mississauga miesto rotušė iš senųjų patalpų Cooksvilėje prieš N. Metus persikėlė į naujas patalpas Burnhamptone Rd. ir 10 kelio sankryžoje. Tame rajone gyvena nemažai lietuvių.

Architektas V. Liačas su Ponia prieš Kalėdas išskrido porai savičių į Egiptą.

Žurnalo "Motėris" jau išėjo 1971 m. nr., apimęs lapkričio ir gruodžio mėnesius. Tai kartu ir kalėdinis numeris. Žurnala leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Moterų Draugija, redaguojama Nora Kulpavičienė, talkinama redakcinės kolegijos. Kasmet išleidžiami 6 numeriai. Metinė prenumerata — \$5.00. Adresas: 1011 College St., Toronto 4, Ont., Canada.

Po miklių tautinių šokių ir dainų reikia atsikvėpti... Nuotr. St. Dabkusa

Moksleivių ateitininkų žiemos kursai buvo surengti Dainavos stovyklavietėje 1971 m. gruodžio 26-31 d. d. Dalyvavo 90 moksleivių iš kelių JAV ir Kanados miestų. Nemažas būrys moksleivių buvo atvykęs iš Toronto. Kursų programą labai kruopščiai paruošė kun. prof. St. Yla. Pagrindinė tema — "Ateities dvasia". Ji buvo išskaidyta į daugelį tarp savęs susijusių klausimų, kuriuos gyveno paskaitininkai: kun. J. Staškus, sesuo Ignė, E. Sužiedėlis, V. Kolyčius ir kun. Pr. Gaidas. Moksleiviai gvyai domėjosi pateiktomis mintimis, dalyvavo pratybose bei diskusijose. Visi apgailestavo, kad dėl ligos kursams vadovauti negalėjo pats kun. St. Yla, kuris jau kelintai metai tokius kursus organizuoja. Užbaigus kursus, įvyko moksleivių ateitininkų suvažiavimas ir Naujų Metų sutikimas. Pažymėtina, kad šiai sąjungai dabartinį metu vadovauja torontiečių studentų grupė su pirmininku E. Girdausku priešakyje. Jų dvasios vadas yra kun. J. Staškus, kuris pastaruoju metu perėmė ir "Ateities" žurnalo redagavimą iš čikagiečių. Jam talkins jau sudarytas redakcinis kolektyvas.

Savanoris-kūrėjas J. Zalatorius, gyvenęs Belleville, Ont., atnaujinamas "TZ" prenumerata laiške pastebi: "Siunčiu \$10 už "TZ" savaitraštį 1972 m. Linkiu jums ištermės grumiantis su sudrumstu pasauliu, brangūs mums kariai."

Brighton kino teatras 127 Roncesvalles Avenue, Toronto, tel. 532-2710

— RODO —

SAUSIO 8 — 13 puikią, spalvingą Hutzulian dramą su angliskais įrašais — **OLEKSA DOWBUSH** Priedo muzikinis filmas **SONGS A. DANCES OF DNEPER** **SAUSIO 15 — 20** Du amerikietiški filmai **LOVE STORY** nepaprasta drama ir **PAINT YOUR WAGON** gyva vakarietiška komedija — drama

SAUSIO 22 — 27 Du rusiški spalvoti filmai

Kasdien nuo 7 v. v. šeštadienį ir sekmadienį nuo 5 v. p. p. bei pertraukos.

Įėjimo kaina — kaip paprastai. Siūsiu m. penktadieniais uždaryta

MONTREAL

Naujųjų kanadiečių pamaldos įvyko Notre Dame katedroje sausio 2 d. Jas laikė arkivyskupas Grégoire kartu su etniniais grupių kunigais. Jų tarpe buvo ir kun. St. Kulbis, S.J. Lekcija buvo skaityta įvairiom kalbomis, neišskiriant nė lietuvių.

Aušros Vartų parapijos metinis susirinkimas — sausio 16, sekmadienį, po 11 v. pamaldų. Bus pateikta apyskaita, apsvaryti parapijos reikalai ir išrinkti du nauji komiteto nariai. Visi parapijiečiai kviečiami dalyvauti.

Kun. L. Zaremba išvyko 8 dienų rekolekcijoms į St. Jerome.

Naujų metų sutikimai surengti: Sv. Kazimiero parapijos, Aušros Vartų ir Vytauto Didžiojo klubo salėse. Dalyvių vienu buvo mažiau, kitur daugiau; nuotauka buvo gera, nors pėlnu laikurim rengėjams ir neliko. Netruko ir privačių parengimų, kurie sulaukė dalį tautiečių nuo dalyvavimo viešose pobūviuose.

Saulių kuopa sausio 15, šeštadienį, Aušros Vartų par. salėje rengia vakarą, kuriame vaidins 2 veiksmų dramatinę pjesę "Partizano motina".

Mirė a.a. Eleonora Aleksiejūnaitė, buvusi Sv. Kazimiero knygyno vedėja Kaune. Smulkesnis pranešimas — 2 psl.

Aušros Vartų spaudos kioske galima įsigyti patefono plokštelių mūsų jauniems: "Žuikis Puikis", "Žirginėliai I" ir "Žirginėliai II".

Lietuviški laikraščiai kviečia visus savo skaitytojus atnaujinti prenumeratas 1972 m. be atskirų paraginimų. Montrealiečiai tai gali padaryti Aušros Vartų spaudos kioske be jokio papildomo atlyginimo.

"Litas" vėl priiminėja terminuotus indėlius trejiems metams iš 7%. Už vienerių metų terminuotus indėlius "Litas" moka 6.25%, už dvejų metų — 6.75%. Pr. R.

TORONTO, ONTARIO

Dr. Martynas Anyšas turi parrašęs stambų 300 psl. veikalą apie Lietuvos kovą su hitlerinės Vokietijos politika Klaipėdos krašte. Veikalas parašytas prieš 25 metus Vokietijoje, remiantis išsaugotais užrašais ir atmintimi. Šis veikalas yra gerai dokumentuotas, cituoja išistus pagrindinių Klaipėdos pareigūnų pasikalbėjimus. Juose atspindi ypač Lietuvos pareigūnų veiklą, jų charakteristiką, klaidas. Atskleidžiama ir Lietuvos vyriausybės politika. Veikalo autorius gerai žino tuos įvykius, nes daugelyje jų pats dalyvavo. Iki 1929 m. jis tarnavo kaip attache Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne, vėliau — Lietuvos konsulu Hamburge, o nuo 1934 m. — gubernatūros patarėju Klaipėdoje iki 1939 m., kai Klaipėda buvo Hitlerio atplėsta nuo Lietuvos. Šią tarnybą jis buvo prtraukęs tik 1935 m., kai liko pakviestas Brūvelaicho direktorijos nariu. Dabar dr. M. Anyšas minimąjį veikalą ruošia spaudai ir galvoja apie jo išleidimą. Jis tikisi visuomenės paramos. Jo bičiuliai kviečia suinteresuotus asmenis būti veikalo išleidimo rėmėjais bei garbės prenumeratoriais.

Kanados paštas primena, kad nuo š.m. sausio 1 d. laišku tarifas (pirmos klasės) pakeliamas iki 8 ct. Tai liečia visas pirmos klasės siuntas iki vienos uncijos Kanadoje ir į JAV-bes. Taip, pašto tarifas brangsta, o korespondencijos pristatymas blogėja. Humoristai sako, kad tarifas pakeliamas tam, kad pašto ministerija galėtų apmokėti ilgais saivatgalių atostogas. Paštinkai atostogavo 4 dienas Kalėdų savaitgalį ir kitas 3 dienas — N. Metų savaitgalį. Tai gerokai pristabdė krašto darbinumą, ypač verslamones, priklausančias nuo pašto. Pakenkė ir spaudai, nes negalėjo laiku pasiekti savo skaitytojų, ypač tolesnėse vietovėse. Dėlto dienraštis "The Toronto Sun" 1971 m. gruodžio 29 d. vedamajame rašė:

Naujųjų Lietuvių Namų anksčiau paruoštieji remonto planai suprantinti ir pateikti miesto savivaldybei tvirtinti.

"T. ŽIBURIAMS" AUKOJO

\$30: Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje; \$20: Jonas Tumosa, II-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komitetas; \$10: dr. K. Žymantienė, Toronto Ptvio šaulių kuopa, KLB Sudurto apylinkės valdyba; \$5: Marija Aukštaitė, V. Sakas, A. Povilaitis; rėmėjo prenumeratas po \$10: už dvejus metus — V. Sinkevičius, už vienerius metus — Vl. Kriaučiūnas, K. Gaputis, L. Kulnys, B. Balaišis, V. Vaitkus, St. Daugėla, S. Paketuras, G. Ilgaudis, J. Tarydas, K. Rožanskas, J. Danys, P. Kitra, A. Dziakonas, A. Poškaitienė, B. Jakutis, J. Zenkevičius, J. Bleizgys, B. Kišonas, L. Satrienė, J. Gudavičius, M. K. Marčiukaitis, V. Grabauskas, F. A. R. Ignaičiai, P. Judzintis, dr. P. Vyte, P. Sukys, M. Masiulienė, J. Naujokaitis, Marija Aukštaitė, H. Siarūnas, A. Raslanas, J. Zabukas, St. Jonaitis, O. Dailidienė, Juozas Butkus, Vincas Tamošiūnas, Alf. Mikulskis, B. Arūnas, J. Juraitis, A. Ašoklis, Alb. Paškevičius, Pr. Griškonis, Aug. Jasiūnas, A. Laucius, A. Juozapavičius, J. Ranonis, I. Baziliauskas, Pr. Juozaitis, J. Zalatorius, P. Skučas, V. Vaškėlis, J. Belickas, L. Vaštakas, J. Karasiejus, Vl. Germanavičius, V. Montvilas, dr. A. Valadka, A. Siaudinis, V. Petravičius, kun. A. Žilinskas; prie reguliarios \$7.00 prenumeratos pridėjo auką laikraščiai: S. P. Prakas; \$2: E. Miliauskas, J. L. Stungevičiai, Alf. Gumbrys, S. Urbas, Br. Čepėnas; \$1: M. Kupris, E. Griškėnienė, S. Gudaitis, A. Lukošius, Vincas Vasiliauskas, J. Pyragius, Mrs. Irena Ross, A. Biveinis, J. Rutkauskas, Z. Montvilas, A. Žilėnas, B. Parysienė, P. Preibys, J. Gudas, A. Kalvaitis, J. Laureckas, K. Daulenskis, P. Alksnis, Vyt. Radzevičius. Ačiū spaudos rėmėjams!

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UZ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas	Asmenines
Taupomasis s-tas	Nekiln. turto
Term. ind. 1 metams	Čekių kreditas
Term. ind. 2 metams	Investavimas
Term. ind. 3 metams	Nemok. gyvybės apdr.
DUODA nemokama gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	už paskolos sumą.

Kasr. valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienį; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandos. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirm., trečiadienį ir penktadienį, nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio mėnesio 15 dienos iki rugsėjo mėnesio 15 dienos ir per visus ilguosius savaitgalius.